

Schoolveiligheidsplan

De Parel | 02-03-2026

Inhoudsopgave

Visie & waarden

Visie en waarden

Visie op sociale veiligheid

Kernwaarden

Burgerschapsopdracht

Afspraken en regels

Schoolbrede afspraken met betrekking tot sociale veiligheid

Gedragscode personeel

Toezicht op veiligheid in en rond de school

Afspraken en regels in de klas

Inzicht

Veiligheidsrisico's en incidenten

RI&E

Incidentenregistratie

Monitoring

Veiligheidsmonitor

Monitoren van veiligheid van kwetsbare leerlingen

Andere activiteiten

Voorwaarden scheppen

Organisatie

Taken en functies rond (sociale) veiligheid

Overzicht protocollen

Fysieke ruimte

Maatregelen

Samenwerken

Samenwerken met leerlingen

Samenwerken met ouders

Samenwerken met partners

Pedagogisch handelen

Pedagogisch vakmanschap

Pedagogisch vakmanschap

Team

Afspraken in het team over het pedagogisch handelen

Ouders

Afstemming van de pedagogische taak met ouders

Preventie

Leerlingen

Activiteiten

Ondersteuningsmogelijkheden

Personeel

Deskundigheidsbevordering

Signaleren

Signaleren

Signaleren

Handelen

Acuut

Nazorg

Evalueren

Evalueren

Samenwerken

Samenwerken

Visie & waarden

Visie en waarden

Visie op sociale veiligheid

Onze school vormt een stabiele kracht in een dynamische omgeving. Het is een oefenplek voor het leven, waar onze leerlingen zich veilig voelen, zichzelf mogen zijn en hun talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen.

Je veilig voelen is een belangrijke voorwaarde om te kunnen leren. Op onze school werken we aan pedagogische en sociale veiligheid. Om een veilig schoolklimaat te bevorderen, hanteren we grenzen en regels, wordt er adequaat opgetreden tegen grensoverschrijdend gedrag en worden leerlingen aangemoedigd om positief gedrag te laten zien.

In augustus 2015 is de wet sociale veiligheid op school in werking getreden. In deze wet is opgenomen dat een school voor iedere leerling een sociaal veilige leeromgeving dient te waarborgen.

Dit sociaal veiligheidsplan waarborgt deze sociale veiligheid. Daarbij hebben we onze partners hard nodig, te weten: ons team, de ouders, leerlingen en onze partners in de wijk. De inhoud van dit plan komt jaarlijks terug op de schoolagenda, en wordt dan geëvalueerd en indien nodig aangepast.

Visie op sociale veiligheid: “Samen sterk voor een veilige, respectvolle leeromgeving”

Wat voor cultuur willen wij hebben?

Wij streven naar een inclusieve, warme en veilige schoolcultuur waarin ieder kind zich gezien, gehoord en gewaardeerd voelt. Respect, verantwoordelijkheid, rechtvaardigheid en samenwerking vormen hierbij de kernwaarden. We willen dat kinderen zich durven uitspreken, fouten mogen maken en leren van elkaar in een veilige omgeving. De school is een oefenplaats voor het leven, waarin kinderen leren hoe ze zichzelf kunnen zijn binnen een gemeenschap.

Wat is onze pedagogische rol hierin?

Als school zijn wij mede-opvoeders. We erkennen dat gedrag vaak een uiting is van een onderliggende behoefte of emotie. Daarom hanteren we een pedagogische aanpak waarin sociaal-emotioneel leren (SEL) structureel deel uitmaakt van ons onderwijs. Via methodes zoals *Kwink* leren kinderen over emoties, grenzen en respectvolle omgangsvormen. Wij luisteren actief naar kinderen, helpen hen woorden te geven aan hun gevoelens en betrekken hen bij het zoeken naar oplossingen bij probleemgedrag.

Waar staan we voor?

Wij staan voor een positieve schoolcultuur waarin gewenst gedrag expliciet wordt aangeleerd, bekrachtigd en zichtbaar is. We hanteren duidelijke regels en verwachtingen die met kinderen worden besproken en jaarlijks vertaald worden in een gezamenlijke groepsmissie. Onze identiteit, gebaseerd op protestants-christelijke waarden, sluit hier nauw bij aan: we geloven in naastenliefde, gelijkwaardigheid en het recht van elk kind om zichzelf te zijn.

Welke opdracht geven wij onszelf mee?

We geven onszelf de opdracht om een veilige en stabiele omgeving te creëren waarin leerlingen kunnen groeien als sociaal bewuste, zelfstandige en weerbare burgers. Dit doen we door preventief te handelen, leerlingen actief te betrekken, gedrag structureel te volgen (o.a. via SCOL en de Monitor Sociale Veiligheid), en ruimte te bieden voor herstel. We blijven kritisch naar onszelf kijken en reflecteren als team op ons pedagogisch handelen.

Betrekken en informeren van alle geledingen

Leerlingen: worden actief betrokken via groepsmissies, rapportpresentaties, de leerlingenraad, het aanleren van SEL-vaardigheden, en reflectie-instrumenten zoals SCOL en de Monitor Sociale Veiligheid.

Ouders: worden geïnformeerd via oudergesprekken, rapportpresentaties, ouderavonden, nieuwsbrieven, en de schoolapp. Er is een heldere communicatiecultuur en wederzijds respect in oudercontacten. Ouders worden ook betrokken bij het oplossen van problemen.

Teamleden: krijgen ondersteuning via LC-ers, bijscholing, het gedragsprotocol en gezamenlijke reflectiemomenten. Er is expliciete aandacht voor één lijn trekken, collegiale feedback en professioneel handelen bij gedragssituaties.

Andere betrokkenen (zoals vrijwilligers, stagiaires, partners uit de wijk): ontvangen duidelijke instructies over onze schoolcultuur en gedragsverwachtingen. Ze worden als medeopvoeders gezien binnen het pedagogisch kader van de school.

Documenten

[Schoolaanpak gedrag](#)

Kernwaarden

Het is onze opdracht om vanuit een positieve grondhouding het beste uit leerlingen te halen en hen te stimuleren hun eigen talenten te ontwikkelen. De kernwaarden geven richting aan ons beleid en ons handelen. Deze vormen ook de grondslag voor ons veiligheidsbeleid.

- **Vertrouwen**

We geloven in de kracht van ieder mens. We beginnen met vertrouwen – in kinderen, collega's, ouders en onszelf. We geven ruimte en verantwoordelijkheid, ook als dat kwetsbaar voelt.

- **Verbinding**
Onderwijs maken we samen. In verbondenheid met elkaar zoeken we het goede, luisteren we met aandacht en staan we naast elkaar. We zijn een gemeenschap – waarin iedereen telt.
- **Vakmanschap**
De leerkrachten vervullen een grote voorbeeldfunctie in de ontwikkeling van de leerlingen. Zij dragen op een positieve manier bij aan hoe onze leerlingen naar zichzelf en de wereld om zich heen kijken en naar hoe zij zich daarin veilig voelen en gedragen. We werken met hart en ziel aan goed onderwijs. We blijven leren, nemen ons vak serieus en doen wat werkt. Met liefde voor het kind, oog voor kwaliteit en aandacht voor elkaar.
- **Ouders als partner**
Hoe beter de afstemming en samenwerking tussen ouders en school, hoe groter de groei van leerlingen is, en hoe groter de invloed rijkt op de sociale veiligheid op school. We hebben ouders nodig om samen te zorgen voor een veilige leeromgeving. Dat doen we door snelle afstemming rondom incidenten, maar juist ook door samen afspraken te maken over hoe we graag zien dat we met elkaar omgaan.
- **De wereld om ons heen**
Onze scholen hebben een verbindende rol in de wijken waar ze staan. We werken samen met de gemeente, met wijkteams, de politie, de GGD, het samenwerkingsverband, etc. Al deze partijen samen helpen ons om een breed en stevig netwerk te creëren rondom onze opgroeiende leerlingen.

Kernwaarden sociale veiligheid – PCB De Parel

Bij PCB De Parel hanteren we een duidelijke en gedragen set kernwaarden die de basis vormen voor ons veiligheidsbeleid en het inclusief maken van sociale veiligheid:

1. Respect en gelijkwaardigheid

Ieder kind is een unieke parel. We benaderen leerlingen met respect, los van achtergrond, cultuur of overtuiging. We leren kinderen dat verschillen waardevol zijn en dat iedereen erbij hoort.

2. Veiligheid en vertrouwen

De school is een oefenplaats voor het leven. Leerlingen moeten zich emotioneel en fysiek veilig voelen om te kunnen leren en zich te ontwikkelen. Dit betekent ook dat fouten maken mag, zolang er ruimte is voor herstel.

3. Zorgzaamheid en verantwoordelijkheid

We leren kinderen voor elkaar op te komen, te helpen waar nodig, en verantwoordelijkheid te nemen voor hun gedrag en hun omgeving.

4. Kinderparticipatie en dialoog

We geloven dat kinderen, ook kwetsbare leerlingen, een stem moeten hebben in hoe de school met hen omgaat. Dit gebeurt via groepsmissies, de leerlingenraad en gesprekken op niveau.

Hoe waarborgen we de veiligheid van kwetsbare leerlingen?

Kwetsbare leerlingen – bijvoorbeeld vanwege thuissituatie, sociaal-emotionele ontwikkeling, trauma of culturele achtergrond – krijgen bij ons extra aandacht binnen het pedagogisch klimaat:

- **Signalering en monitoring:** Via SCOL en de Monitor Sociale Veiligheid signaleren we vroegtijdig risico's. Kwetsbare kinderen worden actief gevolgd door de leerkracht en intern begeleider.
- **Relatie en vertrouwen:** Leerkrachten bouwen bewust aan een sterke relatie met elk kind, zodat er vertrouwen is om zorgen te uiten. De vertrouwenspersoon is zichtbaar aanwezig en benaderbaar.
- **Differentiatie in gedragsondersteuning:** Via het gedragsprotocol wordt maatwerk geboden. Bijv. timeouts worden afgestemd op de behoeften van het kind; herstelgericht werken is de norm.
- **Wijkcontext begrijpen:** Gezien onze diverse wijkpopulatie besteden we structureel aandacht aan culturele verschillen, straatcultuur en de sociaal-maatschappelijke realiteit van leerlingen.

Betrekken en informeren van alle geledingen

- **Leerlingen:**
  - Groepsmissies, SEL-lessen (Kwink), leerlingenraad.
  - Kinderen worden betrokken bij het oplossen van conflicten en mogen meedenken in hun eigen ondersteuning.
- **Ouders:**
  - Oudergesprekken, ouderapp, nieuwsbrieven, ouderbetrokkenheid bij groepsactiviteiten.
  - Bij zorgen rondom kwetsbare leerlingen worden ouders vroeg betrokken via een driehoeksgesprek (ouder-kind-school).
- **Teamleden:**
  - Jaarlijkse scholing m.b.t. gedrag en veiligheid, collegiale consultatie, analysegesprekken n.a.v. SCOL.

- Leerkrachten trekken gezamenlijk één lijn in het pedagogisch handelen.
- **Externen** (wijkpartners, vrijwilligers, stagiaires):
  - Ontvangen informatie over omgangsverwachtingen en de rol van sociale veiligheid.
  - Samenwerking met wijkorganisaties zoals Handhaving, SOL Beverwaard en Huis van de Wijk voor bredere ondersteuning

Burgerschapsopdracht

Op onze school werken we aan burgerschapsvorming. We onderwijzen onze leerlingen over verdraagzaamheid, gelijkwaardigheid en discriminatie. Vanuit onze christelijke traditie staan we stil bij overeenkomsten en verschillen, bij solidariteit. We benaderen elkaar met respect en we zijn zorgzaam. Kortom: we dragen bij aan de vorming van onze leerlingen tot wereldburgers.

Onze school is een veilige oefenplaats voor de leerlingen om te oefenen met de democratische basiswaarden en maatschappelijke competenties. De veiligheid op school, van onze leerlingen, ouders én personeel, waarborgen we middels ons veiligheidsbeleid. Daarmee creëren we een gezonde en veilige oefenplaats.

Bijdrage van sociaal veiligheidsbeleid aan de burgerschapsopdracht – PCB De Parel

Ons sociaal veiligheidsbeleid is onlosmakelijk verbonden met onze burgerschapsopdracht. We willen niet alleen zorgen voor een veilige schoolomgeving, maar juist ook bijdragen aan het vormen van kinderen tot betrokken, weerbare en empathische burgers die een positieve rol spelen in de samenleving van morgen.

Wat voor leerlingen hopen wij af te leveren aan de samenleving?

Wij willen kinderen afleveren die:

- **Zichzelf kennen en waarderen**, en anderen in hun waarde laten, ongeacht afkomst, religie, geslacht of overtuiging.
- **Actief en verantwoordelijk deelnemen aan de samenleving**, waarbij zij hun eigen stem durven laten horen én bereid zijn om naar anderen te luisteren.
- **Empathisch en sociaal rechtvaardig** zijn: zij begrijpen sociale ongelijkheid, herkennen vooroordelen en weten hoe ze inclusief kunnen handelen.
- **Constructief conflicten kunnen oplossen**, samenwerken met anderen en zorg dragen voor hun

omgeving.

- **Veerkrachtig omgaan met druk van buitenaf**, bijvoorbeeld uit de wijk, sociale media of groepsdruk.

Dit doen we door structureel te investeren in sociaal-emotionele ontwikkeling, normbesef en communicatievaardigheden.

Hoe draagt sociaal veiligheidsbeleid hieraan bij?

- Via SEL-lessen (*Kwink*) leren leerlingen omgaan met emoties, conflicten, grenzen en verschillen.
- In groepsmissies verwoorden leerlingen gezamenlijk welk gedrag ze willen nastreven.
- De school is een oefenplaats waar fouten maken mag, herstel centraal staat en kinderen mede-eigenaar zijn van de sociale sfeer.
- Via burgerschapslessen, godsdienstonderwijs en gesprekken in de klas wordt actief geoefend met democratische waarden als solidariteit, verantwoordelijkheid en gelijkwaardigheid.

Betrekken en informeren van alle geledingen

- **Leerlingen:**

- De leerlingenraad vertegenwoordigt de stem van de kinderen.
- Leerlingen reflecteren op hun eigen ontwikkeling via rapportpresentaties, groepsmissies en de Monitor Sociale Veiligheid.

- **Ouders:**

- Worden via oudergesprekken, rapportbesprekingen, de schoolgids en de schoolapp actief meegenomen in de sociaal-pedagogische aanpak.
- Ze worden betrokken bij groepsvorming, themaweken (zoals Week tegen Pesten) en herstelgesprekken.

- **Teamleden:**

- Hebben een pedagogische voorbeeldfunctie, volgen regelmatig scholing en voeren reflectiegesprekken over de sociale veiligheid in hun groepen.
- Zij zorgen dat de waarden van burgerschap dagelijks zichtbaar worden in gedrag, taal en omgang.

- **Externe partners:**

- Organisaties uit de wijk (bijv. SOL Beverwaard, Handhaving) worden betrokken bij educatieve projecten en burgerschapsthema's.
- Dit versterkt de verbinding tussen school en samenleving en laat leerlingen zien hoe zij daar actief deel van uitmaken

Documenten

[Burgerschapsplan PCB De Parel](#)

Afspraken en regels

Schoolbrede afspraken met betrekking tot sociale veiligheid

De schoolregels zijn geïnspireerd op meerdere veiligheidsplannen van verschillende PCBO scholen. Deze kunnen aangevuld worden door school-eigen regels.

Op school hanteren we een aantal vaste afspraken om de sociale veiligheid te waarborgen. Deze sluiten aan bij de maatschappelijke basiswaarden en sociale competenties uit burgerschapsonderwijs (vrijheid, gelijkwaardigheid en solidariteit):

1. We lossen problemen zelf op en anders vragen we om hulp;
2. We zijn aardig voor elkaar;
3. We zijn zuinig op materialen;
4. We praten rustig in de school;
5. We wandelen in de school;
6. We zijn behulpzaam.

Deze regels worden helder uitgedragen en zijn zichtbaar op verschillende plekken in de school (denk aan de schoollokalen, de gangen, het sportlokaal en de aula). We besteden er schoolbreed (de eerste weken na de langere vakanties) en in de groepen op wekelijkse basis aandacht aan. Leerkrachten leven de regels voor en ook ouders kennen de regels (via de schoolgids en via nieuwsbrieven).

Schoolregels voor sociale veiligheid – concreet en positief geformuleerd

Bij PCB De Parel vertalen we onze visie op sociale veiligheid in duidelijke, positieve en schoolbrede gedragsregels. Deze gelden voor iedereen die betrokken is bij de school: leerlingen, personeel, ouders en externen. Ze maken onze normen en waarden zichtbaar in het dagelijks handelen.

Positieve, schoolbrede regels m.b.t. sociale veiligheid

1. We behandelen elkaar met respect – groot én klein.

→ We luisteren naar elkaar, gebruiken vriendelijke woorden en accepteren verschillen.

2. ‘Stop is stop’ – we respecteren elkaars grenzen.

→ We zeggen duidelijk wat we willen, en luisteren als een ander aangeeft iets niet prettig te vinden.

3. We lossen ruzies op door met elkaar te praten.

→ We zoeken samen naar oplossingen en vragen hulp als dat nodig is.

4. Iedereen hoort erbij.

→ We sluiten niemand buiten en maken actief ruimte voor iedereen om mee te doen.

5. We zorgen goed voor onszelf, elkaar en onze omgeving.

→ We gebruiken spullen netjes, zorgen voor een fijne sfeer en letten op hoe anderen zich voelen.

Betrekken en informeren van alle geledingen

• Leerlingen:

- De schoolregels hangen zichtbaar in de school en klaslokalen.
- Jaarlijks maken leerlingen samen met de leerkracht een *groepsmissie* die aansluit op deze schoolregels.
- Via Kwink-lessen en de leerlingenraad worden de regels inhoudelijk besproken en toegepast.

• Ouders:

- De schoolregels worden toegelicht tijdens ouderavonden, opgenomen in de schoolgids, gedeeld via de schoolapp en besproken in rapportgesprekken.
- Ouders worden aangemoedigd om deze regels thuis te ondersteunen en te bespreken.

- **Teamleden:**

- Alle teamleden dragen de regels actief uit door voor te leven wat gewenst gedrag is.
- Via studiedagen, teamoverleggen en het gedragsprotocol wordt voortdurend gewerkt aan een eenduidige aanpak.

- **Externe betrokkenen (vrijwilligers, stagiaires, wijkpartners):**

- Ontvangen een introductie op de schoolcultuur waarin de gedragsregels centraal staan.
- Verwachten we dezelfde houding en voorbeeldgedrag als van het personeel, zodat zij bijdragen aan een consistente veilige omgeving.

Deze regels worden elk jaar herijkt in de ‘gouden weken’ en blijven een levend onderdeel van onze schoolcultuur.

Gedragscode personeel

Op onze school hanteren we een gedragscode voor medewerkers en ouders. Deze gedragscode wordt jaarlijks geagendeerd, geevalueerd en zonodig bijgesteld. De afspraken uit deze gedragscode zijn gericht op het voorkomen en omgaan met:

- ongewenst seksueel gedrag
- discriminatie
- pesten
- agressie en geweld
- kindermishandeling
- contacten op de werkvloer
- uiterlijke verzorging
- meld/klachtroute
- nazorg

Samengevat komt de gedragscode op het volgende neer:

- Ouders en medewerkers tonen elkaar respect.
- Ouders en medewerkers hanteren fatsoenlijk taalgebruik.
- Ouders communiceren op beleefde toon met medewerkers.
- Ouders en medewerkers treden niet agressief op.
- Wanneer er een conflict is, werken ouders en medewerkers mee aan het zoeken naar en het vinden van een oplossing.

Wat meer specifiek kun je als school de volgende gedragscode personeel gebruiken:

1. De medewerker bevordert sociale veiligheid voor zijn/haar leerlingen.
2. De medewerker is zich in alle situaties bewust van zijn/haar voorbeeldfunctie ten opzichte van leerlingen.
3. De medewerker maakt geen misbruik van de afhankelijkheidsrelatie die voortvloeit uit zijn/haar functie.
4. De medewerker spreekt leerlingen, ouders en collega's aan op ongewenst gedrag.
5. De medewerker behandelt vertrouwelijke informatie als zodanig.
6. De medewerker is bekend met en handelt naar de bestaande protocollen, gemaakte afspraken, wettelijke regelingen en klachtenprocedure.
7. De medewerker zoekt geen privécontact met leerlingen.
8. De medewerker raakt een leerling uitsluitend functioneel aan en houdt daarbij rekening met de grenzen van de leerling.
9. De medewerker vermijdt zo mogelijk een-op-een-situaties met een leerling. Als dit toch nodig is, zorgt hij/zij ervoor dat hij/zij zichtbaar is voor anderen.
10. Online contact van de medewerker met leerlingen en ouders is school-gerelateerd, zakelijk en in correct Nederlands.
11. De medewerker veroorlooft zich geen intimiteiten met een leerling in geschrift, afbeelding, gebaar of aanraking.
12. De medewerker maakt geen seksueel getinte, racistische of discriminerende grappen of opmerkingen.
13. De medewerker zorgt ervoor dat binnen school geen seksueel getinte, racistische of discriminerende affiches, tekeningen of andere artikelen worden opgehangen die kwetsend kunnen zijn.
14. De medewerker pleegt geen seksuele handelingen met leerlingen.
15. De medewerker gaat geen liefdesrelatie met een leerling aan.
16. De medewerker geeft duidelijk zijn/haar professionele grens aan als een leerling aandringt op intimiteit.
17. De medewerker die een vermoeden heeft van een zedenmisdrijf tussen een medewerker van de school en een minderjarige leerling van school meldt dit onmiddellijk bij het bevoegd gezag conform de meldplicht voor personeel.
18. De medewerker die kennis neemt van een strafbaar feit meldt dit direct bij de directie. Voor een overzicht van strafbare feiten, kijk op het kennisbankitem onderaan deze pagina: 'Aangifte doen binnen het onderwijs'.

Gedragscode personeel – voor een sociaal veilige schoolomgeving

Binnen PCB De Parel hebben we hoge verwachtingen van het professioneel en pedagogisch handelen van ons team. Om een veilige schoolcultuur te waarborgen, formuleren we jaarlijks samen gedragsregels die richting geven aan wat we van elkaar verwachten. Deze worden vastgelegd in een heldere gedragscode voor personeel.

Voorbeelden van gedragsregels voor personeel **Professioneel gedrag**

- We geven het goede voorbeeld in taalgebruik, houding en omgang met leerlingen, collega's en ouders.
- We zijn loyaal aan gemaakte schoolafspraken en trekken één lijn in de omgang met (ongewenst) gedrag.
- We bespreken zorgen of incidenten niet op het schoolplein of via informele kanalen, maar professioneel

en intern.

Seksuele integriteit

- We gaan respectvol om met lichamelijke grenzen. Fysiek contact is altijd functioneel, ondersteunend en passend bij de leeftijd.
- We vermijden situaties die door kinderen of anderen als intiem of ongepast kunnen worden ervaren.

Digitale omgang

- We communiceren met leerlingen en ouders via de afgesproken professionele kanalen (bijv. Parro of schoolmail).
- Persoonlijk contact met leerlingen via privé sociale media (zoals WhatsApp, Instagram, Snapchat) is niet toegestaan.
- We bewaken de scheiding tussen werk en privé in digitale communicatie.

Onderling gedrag in het team

- We spreken elkaar aan op gedrag, in vertrouwen en met respect.
- We delen verantwoordelijkheid voor een veilig en positief werkklimaat, waarin feedback geven en ontvangen normaal is.
- We bespreken dilemma's en grensoverschrijdend gedrag open in teamoverleg of via de intern begeleider of directie.

Betrekken en informeren van alle geledingen

- **Teamleden:**
  - Tijdens de startvergadering (begin schooljaar) stellen we gezamenlijk de gedragscode vast of bespreken we deze opnieuw.
  - De gedragscode wordt ondertekend door alle medewerkers en besproken bij de start van indiensttreding (HR-onderdeel).

- Via intervisie, studiedagen en casusbesprekingen blijven we reflecteren op professioneel gedrag en integriteit.

- **Ouders:**

- De gedragscode voor personeel is indirect zichtbaar via de veilige schoolcultuur en omgangsvormen met ouders.
- In gesprekken met ouders tonen teamleden professionele communicatie en transparantie.
- Ouders worden geïnformeerd over de schoolbrede gedragslijn via de schoolgids, ouderavond en schoolapp.

- **Leerlingen:**

- Leerkrachten laten de gedragscode vooral zien door hun voorbeeldfunctie en handelen.
- We bespreken met leerlingen wat zij mogen verwachten van volwassenen op school (veiligheid, respect, grenzen).

- **Externe partners / stagiaires:**

- Nieuwe collega's, stagiaires en vrijwilligers worden actief geïnformeerd over de gedragscode tijdens de introductie.
- Bij langdurige samenwerking (bijv. wijkpartners) stemmen we omgangsregels expliciet af.

Door als team de gedragscode jaarlijks te bespreken en te onderhouden, waarborgen we een professioneel, integer en sociaal veilig klimaat.

Toezicht op veiligheid in en rond de school

Op onze school is er dagelijks bij de start en het einde van de schooldag en tijdens pauzes extra toezicht op de veiligheid in en rond de school. Met de inzet van onze medewerkers is er altijd sprake van toezicht op cruciale plekken in en om de school om de veiligheid van onze leerlingen te garanderen.

Afspraken over veiligheid en toezicht in en rond de school – PCB De Parel

Om een veilige schoolomgeving te creëren én te behouden, hebben we bij PCB De Parel duidelijke afspraken gemaakt over fysieke veiligheid en toezicht op alle plekken waar leerlingen zich bevinden. Deze afspraken gelden voor personeel, ouders en externe begeleiders en worden structureel nageleefd en geëvalueerd.

Binnen de schoolGangen

- Leerlingen lopen rustig door de gangen; rennen is niet toegestaan.
- Tijdens leswisselingen is altijd een personeelslid zichtbaar aanwezig in de gang voor toezicht.
- Jassen en tassen worden op vaste plekken opgehangen om struikelgevaar te voorkomen.

Toiletten

- Toiletten worden op vaste momenten gecontroleerd door conciërge of toezichthoudend personeel.
- Leerlingen vragen toestemming om tijdens lestijd naar het toilet te gaan (behalve bij noodgevallen).
- Hygiëne en respectvol gebruik worden besproken in de klas (m.b.v. deugden en Kwink).

Kantine / aula

- Bij gezamenlijke momenten (bijv. lunch, vieringen, overblijven) is altijd personeel of overblijfbegeleiding aanwezig.
- Tafels en stoelen staan in vaste opstelling; na gebruik wordt samen opgeruimd.
- Ongewenst gedrag wordt direct gesignaleerd en besproken (herstelgericht).

Buiten de schoolBuitenspeelplaats

- Er is altijd actief toezicht tijdens pauzes, met een duidelijk toezichtrooster.
- Leerkrachten houden overzicht op het gehele plein; hoeken en schaduwplekken worden niet overgeslagen.

- Speelmateriaal wordt gecontroleerd op veiligheid en opgeruimd na gebruik.
- We spreken leerlingen aan op inclusief spel, 'stop is stop' en helpen bij het oplossen van ruzies.

Fietsenstalling

- De fietsenstalling is overzichtelijk ingericht en toegankelijk onder toezicht.
- Fietsen worden op vaste plekken gestald – leerlingen lopen met hun fiets.
- Toegang is alleen toegestaan bij aankomst en vertrek; spelen in de fietsenstalling is verboden.

Voor- en achterterrein / schoolhek

- Bij aanvang en einde schooldag is er toezicht bij de poorten (door leerkrachten en/of conciërge).
- Ouders blijven buiten de hekken tenzij anders afgesproken; dit voorkomt drukte en onoverzichtelijke situaties.
- Leerlingen gaan na school direct naar huis of naar de opvang – 'blijven hangen' op het plein is niet toegestaan zonder afspraak.

Betrekken en informeren van alle geledingen

- **Teamleden:**

- Hebben vaste toezichttaken (plein, gangen), opgenomen in het rooster.
- Evalueren in teamoverleggen of aanvullende maatregelen nodig zijn.

- **Leerlingen:**

- Leren de afspraken in de eerste weken van het schooljaar ('gouden weken').
- Regels worden herhaald via klassengesprekken, groepsmissies en de Kwink-lessen.

- **Ouders:**

- Worden geïnformeerd via de schoolgids, ouderavond, nieuwsbrief en schoolapp.
- Bij overtredingen of onveilige situaties worden ouders actief betrokken bij het gesprek.

- **Externe partners:**

- Ontvangen instructie bij binnenkomst of start van samenwerking.
- Begeleiden leerlingen volgens de afgesproken schoolregels en toezichtprincipes.

Documenten

[Antipest protocol PCB De Parel](#)

Afspraken en regels in de klas

Hoe zorgen wij ervoor dat er in de klas goede afspraken worden gemaakt over gewenst gedrag?

1. Samen met de klas de afspraken opstellen

- Aan het begin van het schooljaar (en indien nodig herhaald) maken we samen met de leerlingen klassikale groepsmissie over hoe we met elkaar omgaan.
- We gebruiken hiervoor gesprekken, werkvormen of coöperatieve werkvormen, zodat iedereen kan meedenken en bijdragen.
- De afspraken worden in positieve taal geformuleerd, gericht op gewenst gedrag (bijv. “We luisteren naar elkaar” in plaats van “We schreeuwen niet”).

2. Aansluiten bij schoolbrede regels

- De klassenmissie is een verdiepende uitwerking van de schoolregels en sluiten daar inhoudelijk op aan.
- Zo ontstaat een eenduidige lijn tussen schoolbreed beleid en dagelijkse praktijk, wat bijdraagt aan herkenbaarheid en voorspelbaarheid voor leerlingen.

3. Afspraken zichtbaar maken en regelmatig herhalen

- De missie wordt zichtbaar opgehangen in de klas, eventueel met pictogrammen of tekeningen die de leerlingen zelf maken.
- Leerkrachten verwijzen regelmatig terug naar de afspraken, bijvoorbeeld in kringgesprekken, bij conflicten of als onderdeel van sociale vaardigheidstraining of burgerschapslessen.

4. Positief gedrag benoemen en belonen

- Leerkrachten geven structureel aandacht aan gewenst gedrag door het te benoemen, te waarderen en te belonen (bijv. via complimenten, klasbeloningen, leerling van de week).
- Er is ruimte voor reflectie: hoe doen we het als groep, wat gaat goed, wat kan beter?

5. Herstel en verantwoordelijkheid

- Wanneer afspraken worden overtreden, ligt de nadruk niet alleen op straf, maar op inzicht, herstel en eigenaarschap.
- Leerlingen worden betrokken bij het goedmaken, bijvoorbeeld door een excuus, een herstelgesprek of een klasgesprek.

6. Ondersteuning door het team

- Leerkrachten worden ondersteund in hun pedagogisch handelen door teamoverleggen, intervisie en eventueel door de intern begeleider of gedragsspecialist.
- Er zijn heldere afspraken over hoe en wanneer collega's, ouders of schoolleiding worden betrokken bij gedragssituaties.

Voorbeeld van klassikale afspraken (bovenbouw)

1. We luisteren als iemand praat.
2. We laten iedereen meedoen.
3. We lossen ruzies met woorden op.

4. We zorgen goed voor spullen van onszelf en van anderen.

5. We durven fouten te maken en helpen elkaar beter te worden.

Documenten

[Monitor sociale veiligheid](#)

Inzicht

Veiligheidsrisico's en incidenten

RI&E

In de Wet op de Arbeidsomstandigheden (Arbowet) staan de richtlijnen voor een gezonde en veilige omgeving voor de groepsleerkracht en leerling. De vierjaarlijkse risico- inventarisatie en -evaluatie (RI&E) vormt hiervan de kern. Hieronder valt ook de ontruimingsoefening die jaarlijk tenminste één keer wordt georganiseerd door de BHV-ers op de school. De BHV-ers worden jaarlijks getraind om hun kennis en vaardigheden actueel te houden.

In CAMAS registreren we alle aandachtspunten en acties met betrekking tot de RI&E.

Bij de uitvoer van de noodzakelijke actiepunten naar aanleiding van de RI&E is er actieve betrokkenheid vanuit de afdeling huisvesting PCBO; de regie ligt bij de school.

In ons schoolplan is opgenomen met welke frequentie een medewerker tevredenheidspeiling wordt uitgevoerd. Het bestuur heeft een module medewerkerstevredenheid beschikbaar voor de scholen. Deze tool staat op het intranet - Hartwijzer PCBO -.

Vanuit de Arbowet is het verplicht om een Risico-Inventarisatie & -Evaluatie (RI&E) op te stellen. PCB De Parel gebruikt de uitkomsten van deze RI&E — samen met gegevens uit instrumenten zoals SCOL en de Monitor Sociale Veiligheid (MSV) — om het veiligheidsbeleid te onderbouwen en bij te stellen.

Zo gebruikt PCB De Parel deze informatie concreet:

1. Analyse en monitoring

De resultaten van de SCOL en MSV worden geanalyseerd per groep en schoolbreed. Op basis hiervan worden verbeterpunten gesignaleerd. Zo bleek in het voorjaar van 2025 dat het welbevinden in meerdere groepen (zoals 6, 7 en 8a) laag lag, ondanks een ogenschijnlijk veilig klimaat.

2. Acties op basis van analyses

Uit de analyse volgen concrete acties zoals het verdiepen van de SEL-methode *Kwink*, bewust aandacht voor de gouden/zilveren/bronzen weken, en onderzoek naar verschillen tussen beleving en meetresultaten. Ook wordt gekeken naar externe factoren zoals sociale media en pauzemomenten.

3. Preventieve en curatieve aanpak

De school gebruikt het gedragsprotocol om risico's preventief aan te pakken via SEL-lessen, groepsmissies en deugd van de week. Curatief grijpt de school in bij incidenten via een helder stappenplan voor ongewenst gedrag, met passende maatregelen afhankelijk van ernst en herhaling.

4. Terugkoppeling en bijstelling

Leerkrachten bespreken de analyse-uitkomsten met intern begeleiders (LC-ers), waarna het beleid wordt bijgesteld. Hierbij wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan discrepanties tussen leerlingervaringen en feitelijke observaties.

5. Verankering in beleid

Deze aanpak is ingebed in het veiligheidsplan en het schoolplan, waarmee de school haar wettelijke verplichting niet alleen naleeft, maar ook inhoudelijk vormgeeft aan continue verbetering van het veiligheidsbeleid.

Incidentenregistratie

Om te kunnen sturen, evalueren en bijstellen zorgt de school voor een nauwkeurige administratie van gebeurtenissen die betrekking hebben op items zoals in dit plan zijn beschreven.

Deze incidenten worden geregistreerd in de incidentenregistratie op school- en bestuursniveau. De meldingen worden jaarlijks op school- en bestuursniveau geïnventariseerd. Hieruit kunnen verbeteractiviteiten komen die worden vastgelegd in het veiligheidsbeleid.

Ernstige incidenten worden door de directeur onmiddellijk gemeld aan de bestuurssecretaris.

Op PCB De Parel worden incidenten zorgvuldig geregistreerd in het digitale leerlingvolgsysteem (Esis), specifiek in het *journaal*. Dit gebeurt vanaf categorie 2-gedrag en zwaarder, zoals herhaald pestgedrag, discriminatie of fysiek geweld. De registratie bevat een objectieve omschrijving van het incident, de genomen maatregelen en wordt gekoppeld aan oudercommunicatie en intern overleg.

Zo wordt de incidentenregistratie gebruikt om het veiligheidsbeleid bij te stellen:

1. Structurele analyse

Incidenten worden besproken tijdens analysegesprekken tussen groepsleerkrachten en intern begeleiders. Daarbij wordt gekeken naar terugkerende patronen (bijv. pesten tijdens overblijf, of conflicten bij sociale media). Deze signalen worden meegenomen in evaluaties van het schoolklimaat.

2. Gerichte aanpassingen in preventief beleid

Op basis van de gegevens worden gerichte preventieve acties ingezet:

- Extra lessen uit de SEL-methode *Kwink* gericht op groepsvorming, emoties en gedragsregulatie.

- Aanpassingen in overblijfsstructuur of pleinwacht bij veelvoorkomende conflicten tijdens pauzes.

3. **Lerende houding**

Na elk zwaarder incident vindt altijd een reflectief gesprek plaats met de leerling. Daarnaast wordt het team gestimuleerd om kritisch te kijken naar hun eigen handelen: wat kunnen we hiervan leren, hoe kunnen we eerder signaleren of anders reageren? Deze reflectie wordt ondersteund door de gedragspecialist of IB'er.

4. **Breder overleg en externe inzet**

Indien nodig worden incidenten besproken in breed overleg met ouders, SMW of wijkagent. Dit draagt bij aan duurzame oplossingen en versterkt de samenwerking met externe partners.

Kortom, de incidentenregistratie vormt een waardevolle informatiebron die op meerdere niveaus wordt ingezet: voor leerlingbegeleiding, teamreflectie én beleidsbijstelling. Zo ontstaat een cyclisch proces van signaleren, handelen, evalueren en verbeteren van de sociale veiligheid op school.

Monitoring

Veiligheidsmonitor

Monitor sociale veiligheid (leerlingniveau)

Op bestuursniveau wordt jaarlijks de sociale veiligheid van alle scholen gemonitord. Dit is vastgelegd in het kwaliteitsbeleid. De kwaliteitskaart is toegevoegd bij de documenten.

Onze school kent een jaarlijkse peiling van de sociale veiligheid bij leerlingen. Bij ons op school wordt de vragenlijst vanuit Vensters PO gebruikt voor de Monitor Sociale Veiligheid (MSV).

Op schoolniveau wordt een analyse en verbeterplan gemaakt na iedere afname van de MSV.

Oudertevredenheid peiling

We verzamelen actief feedback van ouders die we gebruiken voor kwaliteitsverbetering. Dit doen we door bijvoorbeeld de afname van een oudertevredenheidspeiling of in de vorm van panelgesprekken met een frequentie van eens per 2-4 jaar.

Medewerker tevredenheid peiling

We verzamelen actief feedback van medewerkers die we gebruiken voor kwaliteitsverbetering. Dit doen we via gesprekken met medewerkers en door middel van de afname van de medewerkertevredenheidspeiling van PCBO.

Op basis van deze bovengenoemde peilingen worden de verbeterpunten aangepakt en vertaald naar schoolbeleid. De uitkomsten worden geïntegreerd in het veiligheidsbeleid.

Zie hiervoor de actiepunten van de school bij de radar Inzicht.

PCB De Parel gebruikt de **Monitor Sociale Veiligheid (MSV)** en de **leerlingvragenlijsten van SCOL** om de sociale veiligheid en het welbevinden van leerlingen in kaart te brengen.

Verspreiding

- De **MSV en leerling-SCOL** worden twee keer per jaar afgenomen bij leerlingen in **groep 6, 7 en 8**.
- De **leerkrachtversie van SCOL** wordt ingevuld voor alle leerlingen van **groep 3 t/m 8**.

Integratie in het veiligheidsbeleid

De opbrengsten van deze monitoren worden actief gebruikt in het schoolbeleid:

1. **Analyse op groeps- en schoolniveau**

De LC'ers sociaal-emotioneel analyseren de uitkomsten samen met de groepsleerkrachten. Daarbij wordt gekeken naar thema's zoals welbevinden, sociale veiligheid en aantasting daarvan.

2. **Bijstellen van preventieve aanpak**

Op basis van de uitkomsten worden gerichte interventies ingezet, zoals:

- Versterkte inzet op SEL-lessen uit de methode *Kwink*.
- Bespreken van actuele thema's zoals sociale media en online gedrag.

3. **Vergelijking met beleving en praktijk**

Omdat de cijfers soms niet overeenkomen met de door leerkrachten ervaren rust en veiligheid in school, wordt ook onderzocht *waarom* deze discrepantie ontstaat. Daarbij wordt gekeken naar invloed van pauzes, online gedrag en thuissituatie.

4. **Rapportage en beleidsevaluatie**

De uitkomsten worden besproken in het team en vormen input voor bijstelling van het gedragsprotocol, het preventief beleid (zoals gouden weken) en oudervoorlichting.

Kortom: de MSV en SCOL vormen een vast onderdeel van het kwaliteitsbeleid en worden niet alleen gebruikt om te monitoren, maar ook om actief het veiligheidsbeleid aan te passen en te verdiepen.

Monitoren van veiligheid van kwetsbare leerlingen

PCB De Parel legt in de monitoring van sociale veiligheid **schoolspecifieke accenten** op basis van de kenmerken van haar leerlingenpopulatie. Gezien de diverse achtergronden, een relatief hoog aandeel eenoudergezinnen, financiële problematiek en sociale spanningen in de wijk, wordt bewust gekozen voor verbreding van de standaard monitoring met thema's die daar nauw bij aansluiten.

Concreet genomen accenten:

1. **Inclusie en culturele diversiteit**

In de lessen en monitoring wordt bewust aandacht besteed aan **het leren omgaan met verschillen, vooroordelen** en **discriminatie**. Via SCOL, de Monitor Sociale Veiligheid (MSV) en de Week tegen Pesten wordt systematisch gekeken naar hoe leerlingen dit ervaren.

2. **Seksuele integriteit en relaties**

De school doet jaarlijks mee aan de **Week van de Lentekriebels**, waarin relaties, lichaam, grenzen en respect centraal staan. Deze themaweek is afgestemd op de populatie en krijgt een vaste plek in de monitoring en groepsbesprekingen.

3. **Sociale spanningen & straatcultuur**

Door de invloed van straatcultuur op gedrag en communicatie binnen school, wordt in Kwink-lessen en monitoring extra nadruk gelegd op:

- Conflictoplossing
- Sociale vaardigheden
- Het verwoorden van gevoelens en standpunten

4. **Leerlingparticipatie**

Via de **leerlingenraad** krijgen kinderen een structurele stem. Dat helpt de school signalen van onveiligheid of uitsluiting vroegtijdig op te pikken. Deze input wordt meegewogen in analyse en bijstelling van het beleid.

5. **Monitoringmiddelen**

- **SCOL en leerling-SCOL** (groepen 1–8 resp. 6–8, in nov. en maart)
- **LTP – Leerlingtevredenheidspelling** (groepen 6–8, april)
- **MSV – Monitor Sociale Veiligheid** (groepen 7 en 8, mei)

Deze instrumenten bieden samen inzicht in zelfbeeld, welbevinden, veiligheid, discriminatie en groepsdynamiek. De resultaten worden systematisch geanalyseerd en gebruikt voor teamoverleg, gerichte interventies en structurele beleidsbijstelling.

Andere activiteiten

De diverse overlegsituaties (bv. MR, ouderraad, groepsbesprekingen, leerlingenraad) binnen de school en de jaarlijkse functioneringsgesprekken met medewerkers, waarin we veiligheid als thema aan de orde laten komen, worden benut om zicht te houden op de veiligheidsbeleving op onze school.

Ook het jaarverslag van de vertrouwenspersoon wordt benut om ons schoolbeleid te herzien.

Naast de structurele monitoring via SCOL, MSV en leerlingtevredenheidspelingen, gebruikt PCB De Parel ook **kwantitatieve informatiebronnen** en signalen vanuit de schoolgemeenschap om de veiligheidsbeleving in kaart te brengen en te versterken:

Activiteiten en informatiebronnen:

1. Vertrouwenspersoon en sociaal maatschappelijk werk (SMW)

- De vertrouwenspersoon (juf Wendy Kradolfer) rapporteert jaarlijks over het aantal meldingen en aard van signalen rondom pesten, grensoverschrijdend gedrag of sociale onveiligheid.
- Deze rapportage wordt besproken met het team en meegenomen in de evaluatie van het veiligheidsbeleid.

2. Leerlingenraad

- De leerlingenraad komt structureel samen en fungeert als klankbord voor ervaringen van leerlingen. Thema's zoals pauzes, groepsdruk of gevoelens van uitsluiting worden besproken.
- Op basis van deze signalen worden preventieve acties of gesprekken in de klas gepland.

3. Mentorgesprekken en leerlingbesprekingen

- Leerkrachten voeren structureel gesprekken met leerlingen over hun welbevinden, gedrag en beleving van veiligheid.
- Bevindingen uit deze gesprekken worden besproken in het zorgoverleg of kernoverleg en leiden tot maatwerkondersteuning of bredere groepsinterventies.

4. Oudercontacten en ouderavonden

- Ouders kunnen signalen aandragen tijdens rapportpresentaties, ouderavonden of informele gesprekken.
- Bij zorgelijke signalen wordt dit besproken met intern begeleiders of het SMW. Bij terugkerende signalen over bijv. digitale veiligheid of sociale uitsluiting worden themagerichte ouderavonden georganiseerd (bijvoorbeeld over sociale media of pesten).

5. Medezeggenschapsraad (MR)

- De MR wordt actief betrokken bij evaluatie van het veiligheidsbeleid en bespreekt signalen vanuit de oudergeleding. Zij kunnen adviseren over prioriteiten binnen het veiligheidsplan.

6. Dagelijkse observaties door directie en IB

- Dagelijkse 'rondes' door het gebouw door directie of IB helpen om snel een beeld te krijgen van sfeer, naleving van afspraken, onderlinge omgang en groepsdynamiek.
- Observaties worden gedeeld in het team en waar nodig opgevolgd met directe coaching of klasseninterventies.

Door deze mix van structurele én signalerende activiteiten ontstaat een integraal beeld van de veiligheidsbeleving in en om de school.

Voorwaarden scheppen

Organisatie

Taken en functies rond (sociale) veiligheid

Binnen onze school zijn de onderstaande taken belegd. De namen en contactgegevens van de anti-pestcoördinator en van het aanspreekpunt veiligheidsbeleid zijn opgenomen in de schoolgids van onze school. Het bestuurskantoor heeft een centraal overzicht van alle scholen met de namen van de functionarissen per school. Dit overzicht wordt jaarlijks geactualiseerd.

1. Directie

- Aanspreekpunt Veiligheidsbeleid: De directeur is het aanspreekpunt voor het veiligheidsbeleid in brede zin, zoals bedoeld in de schoolgids. Hieronder valt ook het sociale veiligheidsbeleid. De directeur is eveneens de interne contactpersoon voor klachten, zoals bedoeld in de Klachtenregeling van PCBO.
- Bewaakt de uitvoering van het veiligheidsplan, het gedragsprotocol en de RI&E
- Voert dagelijks observatierondes uit door het gebouw om de sfeer, structuur en veiligheid te monitoren
- Stuurt bij op basis van incidentregistraties, analyses en teamobservaties

2. Intern Begeleider (IB)

- *Coördineert zorg en ondersteuning op sociaal-emotioneel gebied*
- Analyseert groeps- en leerlinggegevens uit SCOL, MSV en leerlingbesprekingen
- Is betrokken bij planvorming en escalaties bij herhaald of structureel probleemgedrag

- Ondersteunt leerkrachten bij signalering en oudergesprekken

3. **Vertrouwenspersoon / Schoolmaatschappelijk Werk (SMW)**

- *Juf Wendy Kradolfer* is de vertrouwenspersoon
- Aanspreekpunt voor leerlingen en ouders bij grensoverschrijdend gedrag, pesten of onveiligheidsgevoelens
- Rapporteert anoniem in het jaarverslag over aard en frequentie van meldingen
- Ondersteunt bij gesprekken over herstel en nazorg
- Persoon die fungeert als aanspreekpunt voor leerlingen en medewerkers als het gaat om bijvoorbeeld pesten, intimidatie of sociale onveiligheid. De vertrouwenspersoon signaleert ook preventief en heeft waar gewenst een rol in de afhandeling van klachten op schoolniveau.

4. **Antipestcoördinator:**

Aanspreekpunt voor leerlingen die gepest worden of voor leerlingen die vragen hebben over pesten of een situatie daaromtrent. Tevens klankbord voor collega's met vragen over pesten en adviseur voor schoolleiding als het gaat om structurele aanpak van pesten (aanspreekpunt voor pesten). Bij ons op school zijn dit Kiara Gangasingh en Esther Anninga.

5. **Preventiemedewerker:**

Persoon die zich bezighoudt met preventieve activiteiten gericht op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn van werknemers en leerlingen. Op school is dit Tim van Haren.

6. **Leerkrachten**

- *Verantwoordelijk voor het pedagogisch klimaat in de groep*
- Vullen SCOL in, voeren mentorgesprekken en observeren gedrag
- Geven structureel SEL-lessen (Kwink) en begeleiden groepsmissies
- Zorgen voor dagelijkse signalering en doorgeleiding van zorgen naar IB of directie

7. **LC'ers Sociaal-Emotioneel**

- *Coördineren SEL-aanbod en monitoring (SCOL, Kwink, deugd van de week)*
- Leiden analysegesprekken met collega's op basis van monitorgegevens

- Borgen de jaarplanning en thematische accenten in het pedagogisch programma

8. Leerlingenraad

- *Vertegenwoordigt de stem van de leerlingen*
- Signaleert knelpunten of thema's rond veiligheid vanuit het perspectief van de leerling
- Draagt bij aan het bespreekbaar maken van sociale normen en groepsdynamiek

9. Medezeggenschapsraad (MR)

- *Adviseert en controleert op schoolbeleid, inclusief veiligheid*
- Bespreekt signalen van ouders over schoolklimaat of sociale veiligheid

10. Aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling:

Persoon bij wie medewerkers terecht kunnen bij een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling. Deze persoon implementeert de meldcode, coördineert het signaleringsproces, de verwijzing en de zorg rondom de leerling en het gezin. Op alle scholen van PCBO is deze functie belegd bij de intern belegeider.

Samen vormen deze functionarissen een sluitend netwerk dat preventief, signalerend en handelend optreedt rondom (sociale) veiligheid.

Overzicht protocollen

PCBO heeft wettelijk verplichte protocollen en regelingen om signalen, klachten, misstanden zorgvuldig en effectief aan te pakken. Deze regelingen en procedures zijn voor ouders, leerlingen en medewerkers van de scholen en de peuteropvang van PCBO. Hiermee willen we de sociale veiligheid van onze leerlingen en medewerkers maximaal waarborgen. De aard van het signaal bepaalt welke regeling van toepassing is en welke routes er open staan.

Het gaat bij PCBO om de volgende regelingen:

1. Algemene klachtenregeling PCBO;
2. Klachtenregeling voor de peuteropvang;
3. Klokkenluidersregeling PCBO;
4. Meld-, overleg- en aangifteplicht;
5. Meldcode Huiselijk geweld;
6. Noodprocedure voor calamiteiten.

De klachtencoördinatie is belegd bij de bestuurssecretaris op het bestuurskantoor. De directeur is de interne

contactpersoon in de school in het kader van de klachtenregelingen. De klachtenregeling zijn voor ouders goed vindbaar op de website van PCBO. Alle regelingen staan bij elkaar in een toegankelijke Veiligheidsmap voor de directeuren, met heldere stroommodellen en protocollen. De Noodprocedure PCBO heeft een helder opschalingsmodel met duidelijk belegde rollen en taken.

Het bestuur bewaakt de uitvoering en actualisatie van de regelingen. En zij heeft een ondersteunende rol hierin richting de scholen.

Binnen PCB De Parel worden verschillende protocollen en regelingen gehanteerd om de veiligheid in en rondom de school te waarborgen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen wettelijk verplichte protocollen en aanvullende regelingen afgestemd op de schoolpraktijk en populatie.

Wettelijk verplichte protocollen:

1. Privacyprotocol

- Regelt hoe met persoonsgegevens van leerlingen, ouders en personeel wordt omgegaan (o.a. leerlingendossiers, beeldmateriaal, communicatiemiddelen).
- Uitgewerkt binnen het bredere privacybeleid van stichting PCBO.

2. Klachtenregeling

- Ouders, leerlingen en medewerkers kunnen klachten indienen bij een interne of externe klachtencommissie.
- Informatie hierover staat in de schoolgids en op de website.

3. Klokkenluidersregeling

- Deze regeling biedt bescherming aan medewerkers die misstanden willen melden. Wordt centraal beheerd door het schoolbestuur (PCBO).

4. Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

- Leerkrachten en andere medewerkers volgen een stappenplan bij vermoedens van mishandeling of verwaarlozing.
- Trainingen zijn opgenomen in het scholingsplan.

5. Meldplicht seksuele intimidatie en misbruik

- Binnen de school is bekend wie moet handelen bij meldingen van seksueel grensoverschrijdend gedrag.
- De meldplicht wordt gevolgd conform de richtlijnen van het bevoegd gezag.

Aanvullende schoolspecifieke protocollen:

1. Anti-pestbeleid

- Verankerd in het gedragsprotocol en onderdeel van het sociaal veiligheidsbeleid.
- Jaarlijkse deelname aan de Week tegen Pesten, inzet van de Kwink-methode en vaste afspraken over signalering en opvolging.

2. Protocol Ongewenste Omgangsvormen

- Onderdeel van het gedragsprotocol, met aandacht voor seksueel grensoverschrijdend gedrag, discriminatie, intimidatie en agressie.
- Vertrouwenspersoon (SMW) is hiervoor het aanspreekpunt.

3. Protocol sociale media en online gedrag

- Regels over online communicatie, gebruik van mobiele telefoons en omgang met groepsapps.
- Wordt besproken met leerlingen en ouders, met nadruk op bewustwording en preventie (i.v.m. 'gedoe' op sociale media dat meespeelt in schoolgedrag).

4. Protocol buitenschoolse activiteiten

- Bevat afspraken over veiligheid, toezicht, bereikbaarheid en verantwoordelijkheden tijdens schoolreisjes, sporttoernooien en uitstapjes.
- Ouders worden actief geïnformeerd en betrokken bij uitvoering en begeleiding.

5. Protocol time-out, schorsing en verwijdering

- Uitwerking van de maatregelen bij ernstig of herhaald ongewenst gedrag, inclusief samenwerking met

ouders en eventuele externe instanties.

Deze protocollen vormen samen een stevig kader om proactief, zorgvuldig en wettelijk verantwoord om te gaan met alle aspecten van fysieke en sociale veiligheid op school.

Laat het weten als je dit overzicht als beleidsbijlage of tabel met links naar protocollen wilt.

Documenten

[Handboek IBP](#)

[Meldcode /MOA](#)

[Klachtenregeling](#)

[Klokkenluidersregeling](#)

[Anti pest protocol](#)

[Klachtenregeling Peuteropvang PCBO](#)

Fysieke ruimte

Maatregelen

De preventiemedewerker signaleert in en om de school situaties van onveiligheid en bespreekt gewenste acties met de schooldirectie.

De coördinator pestbeleid heeft zicht op de situaties waarbij de sociale veiligheid in het geding is en geeft signalen met betrekking tot de fysieke ruimte in en om het schoolgebouw door aan de schooldirectie.

De schooldirectie is alert op signalen van ouders met betrekking tot de fysieke onveiligheid en geeft prioriteit aan maatregelen.

PCB De Parel onderneemt gerichte maatregelen om de **fysieke ruimte in en rond het schoolgebouw** zo in te richten dat deze bijdraagt aan een veilige en overzichtelijke leeromgeving. Hierbij wordt zowel preventief gehandeld als responsief op basis van signalen uit de schoolgemeenschap.

Maatregelen voor fysieke veiligheid:

1. Dagelijkse observatierondes

- De directie en/of intern begeleider lopen dagelijks door het gebouw om zicht te houden op sfeer, gebruik van ruimtes en potentiële knelpunten (bijv. ongebruikte nisjes, hoeken of gangen).
- Zo worden snel signalen opgepikt die duiden op onveilige plekken of gedragsproblemen.

2. Zichtlijnen en openheid

- Bij (her)inrichting van ruimtes wordt bewust gekozen voor overzichtelijke indeling zonder blinde hoeken of afgezonderde plekken waar leerlingen zich kunnen onttrekken aan toezicht.
- In gangen en toiletten wordt gecontroleerd op gedrag en netheid.

3. Toezicht tijdens overgangen en pauzes

- Tijdens pauzes en wisselmomenten zijn meerdere volwassenen zichtbaar aanwezig (pleinwacht, leerkrachten, directie).
- Op het schoolplein wordt toezicht verdeeld over zones, waarbij extra aandacht is voor plekken waar eerder incidenten zijn gemeld.

4. Veiligheidschecks en onderhoud

- Jaarlijkse RI&E (Risico-Inventarisatie en -Evaluatie) omvat ook fysieke veiligheid van materialen, speeltoestellen en inrichting van lokalen.
- Kleine mankementen worden direct gemeld bij de conciërge of via intern meldsysteem.

Signalering en opvolging:

1. Ouders en personeel

- Signalen van ouders of teamleden over onveilige situaties worden serieus genomen en besproken in teamoverleggen of MR.
- Ouders kunnen laagdrempelig signalen doorgeven via oudergesprekken, app of contact met de leerkracht.

2. Leerlingen

- Leerlingen kunnen zich uitspreken via de leerlingenraad, vertrouwenspersoon of rechtstreeks bij de leerkracht.
- Leerkrachten voeren regelmatig gesprekken over welbevinden, waarin ook fysieke veiligheid aan bod komt (zoals plekken waar kinderen zich niet fijn voelen).

3. Monitoring via SCOL en MSV

- Leerlingen geven in deze monitoren aan waar zij zich wel of niet veilig voelen binnen de school.
- Deze input wordt besproken in analysegesprekken en waar nodig gekoppeld aan ruimtelijke aanpassingen of extra toezicht.

Door deze combinatie van fysieke aanpassingen, dagelijks toezicht en respons op signalen, blijft PCB De Parel alert op sociale veiligheid in de fysieke schoolomgeving.

Samenwerken

Samenwerken met leerlingen

PCB De Parel zorgt ervoor dat leerlingen zich **gezien, gehoord én betrokken** voelen bij de sociale veiligheid op school door structurele maatregelen die gericht zijn op participatie, eigenaarschap en positieve groepsvorming. Deze aanpak is verweven in het dagelijks onderwijs en in het sociaal veiligheidsbeleid.

Hoe zorgen we dat leerlingen zich gezien en gehoord voelen?

1. Mentorgesprekken en leerlingbesprekingen

- Leerkrachten voeren regelmatig individuele gesprekken met leerlingen over hun welbevinden, gedrag en leerproces.
- Leerlingen kunnen hierin aangeven wat zij nodig hebben om zich veilig te voelen of waar zij zorgen over hebben.

2. Rapportpresentaties (groep 5-7)

- Leerlingen presenteren zelf hun rapport en stellen persoonlijke doelen op. Dit geeft hen regie over hun leerproces en maakt hen gesprekspartner van ouders en leerkracht.

3. Leerlingenraad

- De raad geeft leerlingen structureel een stem in beleid en dagelijkse praktijk. Signalen over pesten, sfeer op het plein of omgangsvormen worden besproken en serieus genomen.

4. Kwink-lessen en groepsmissies

- In alle groepen worden SEL-lessen (Sociaal Emotioneel Leren) gegeven, waarin leerlingen leren praten over gevoelens, meningsverschillen en samenwerking.
- Klassen stellen samen een groepsmissie op, waarmee ze afspreken hoe ze met elkaar omgaan. Dit zorgt voor gezamenlijke afspraken én eigenaarschap.

Hoe maken we leerlingen mede-verantwoordelijk?

1. Eigenaarschap via groepsmissies

- Elke groep formuleert en ondertekent een groepsmissie. Leerlingen worden gestimuleerd elkaar aan te spreken op afspraken en dragen zo bij aan een positief klimaat.

2. Leerlingparticipatie in incidentopvolging

- Bij incidenten wordt altijd met betrokken leerlingen gesproken over herstel en vervolg. Dit kan via gesprekken, reflectieopdrachten of gezamenlijke oplossingen.

3. Actieve rol in vieringen en activiteiten

- Leerlingen nemen initiatief bij vieringen, presentaties en maatschappelijke activiteiten (zoals zingen in verzorgingstehuizen of meedoen aan Lentekriebelsweek), wat bijdraagt aan verbondenheid en respectvol samenleven.

4. Monitoring met reflectie

- De uitslagen van SCOL en MSV worden ook met leerlingen besproken. Zij denken mee over oplossingen als er zorgen zijn over groepsdynamiek of veiligheid.

Kortom, leerlingen worden niet alleen ondersteund, maar ook actief betrokken bij het vormgeven van een veilige schoolcultuur. Ze leren dat hun stem telt én dat zij zélf kunnen bijdragen aan een prettige en veilige schoolomgeving.

Samenwerken met ouders

Een positieve relatie met ouders is van groot belang voor de ontwikkeling van ieder kind en wij zetten hier als volgt op in:

- Oudergesprekken
  - Bij de inschrijving op onze school maakt de directeur kenbaar dat er intensief en op een positieve wijze samengewerkt wordt met ouders in het belang van het eigen kind maar ook in het belang van alle kinderen op de school.
  - Bij de start van het schooljaar voert iedere groepsleerkracht een startgesprek met iedere ouder. In dit gesprek staat de kennismaking centraal en hier ligt de kans om de ouders ook aan te spreken op de medeverantwoordelijkheid voor de sociale veiligheid. Alle signalen zijn welkom en worden opgepakt.
- MR

Binnen de MR wordt minimaal één keer per jaar het onderwerp sociale veiligheid besproken. Ouders wordt op actieve wijze om feedback gevraagd als het gaat om sociale veiligheid.
- Medewerker ouderbetrokkenheid

De samenwerking met ouders wordt versterkt door de inzet van de 'medewerker ouderbetrokkenheid' (MOB).

Op PCB De Parel wordt actief gewerkt aan een **positieve en gelijkwaardige relatie met ouders**, omdat we geloven dat sociale veiligheid alleen geborgd kan worden als school en ouders hierin samen optrekken. De school ziet ouders als onmisbare partners en maakt deze samenwerking concreet en structureel.

Hoe zorgen we voor een positieve relatie met ouders?

1. Kennismakingsgesprekken

- Aan het begin van het schooljaar vinden gesprekken plaats tussen leerkracht en ouders om elkaar te leren kennen en informatie over het kind uit te wisselen.

2. Rapportpresentaties en oudergesprekken

- Leerlingen (vanaf groep 5) presenteren hun eigen rapport aan ouders, wat zorgt voor driehoeksgesprekken met kind, ouder en leerkracht. Dit vergroot betrokkenheid en openheid.

3. Laagdrempelig contact

- Ouders worden gestimuleerd om bij zorgen of signalen altijd contact op te nemen. Leerkrachten maken hiervoor buiten lestijd ruimte.
- De school is goed bereikbaar via telefoon, e-mail en de schoolapp.

4. Ouderparticipatie bij activiteiten

- Ouders worden actief betrokken bij vieringen, uitstapjes, themaweken en de 'Week van de Lentekriebels'.

5. Medezeggenschap

- De Medezeggenschapsraad (MR) biedt ouders invloed op het schoolbeleid, inclusief het veiligheidsbeleid.

Hoe maken we ouders medeverantwoordelijk voor sociale veiligheid?

1. Duidelijke communicatie over gedrag en afspraken

- Ouders worden actief geïnformeerd over gedragsregels, de schoolgrondwet, groepsmissies en thema's als pesten of sociale media.
- Bij incidenten worden ouders altijd betrokken in het herstelproces, met de nadruk op samenwerken in plaats van alleen informeren.

2. Voorlichting en preventie

- Thema-avonden over sociale media, online gedrag of groepsdruk worden (mede) voor ouders georganiseerd.
- Bij signalen uit monitoring of incidentregistratie kunnen ouders van een hele groep gericht geïnformeerd of uitgenodigd worden.

3. Betrokkenheid bij pedagogisch klimaat

- Ouders worden uitgenodigd om hun visie of zorgen te delen over het schoolklimaat, bijvoorbeeld via oudertevredenheidsspeilingen, gesprekken of informele momenten.

Pedagogische verdeling en verwachtingen

- **School en ouders delen samen de verantwoordelijkheid** voor het welzijn en de ontwikkeling van het kind.
- De school verzorgt de **onderwijskundige en pedagogische begeleiding** tijdens schooltijd.
- Ouders zijn **primair verantwoordelijk voor opvoeding**, normen en waarden thuis en samenwerking bij sociaal-emotionele ontwikkeling.
- Er wordt van ouders verwacht dat zij:

- de gedragsregels van de school ondersteunen,
- zorgen voor open communicatie bij zorgen of incidenten,
- actief bijdragen aan een positieve houding van hun kind t.o.v. school.

Kortom, de school hanteert een wederkerige benadering waarin ouders worden erkend als volwaardige partners, en samen met het team werken aan een veilig en warm schoolklimaat.

Samenwerken met partners

CB De Parel werkt op het gebied van sociale veiligheid nauw samen met verschillende externe organisaties. Deze samenwerking is deels lokaal verankerd in de wijk Beverwaard en deels regionaal georganiseerd via het schoolbestuur PCBO en het samenwerkingsverband PPO Rotterdam.

Op het gebied van sociale veiligheid zijn de onderstaande partners betrokken bij onze school:

1. Gemeente Rotterdam / Handhaving

- Er is samenwerking met **wijkhandhavers** rond thema's als veiligheid op straat, toezicht bij schoolroutes en incidenten in de wijk.
- Handhaving is ook betrokken bij preventieve acties, zoals gastlessen of het ondersteunen van themaweken (bijv. over groepsdruk of vuurwerk).

2. Schoolmaatschappelijk werk (SMW)

- Juf Wendy Kradolfer is als **vaste SMW'er** verbonden aan de school. Zij is vertrouwenspersoon, voert gesprekken met leerlingen en ouders, en begeleidt waar nodig verwijzingen naar jeugdhulp.
- SMW werkt nauw samen met de intern begeleider en leerkrachten.

3. Schoolzorgteam

In het schoolzorgteam is naast de schoolmaatschappelijk werker ook een medewerker van het wijkteam actief. Het wijkteam is onze schakel bij het inzetten van jeugdhulp.

4. Wijkpartners: SOL Beverwaard en Huis van de Wijk

- De school is actief betrokken in de wijk. Via **SOL Beverwaard** (welzijnsorganisatie) worden

projecten opgezet rond talentontwikkeling, opvoeding, ouderbetrokkenheid en preventie.

- Leerlingen nemen deel aan activiteiten zoals zingen voor ouderen of maatschappelijke stages (bijv. via JINC).

5. GGD Rotterdam-Rijnmond / Jeugdgezondheidszorg

- In Rotterdam is er betrokkenheid van de schoolarts of een verpleegkundige vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin op alle scholen
- De GGD ondersteunt via het **CJG** (Centrum voor Jeugd en Gezin) bij gezondheidseducatie, signalering van problematiek en deelname aan de **Week van de Lentekriebels**.
- De GGD monitort ook schoolgezondheid en veiligheid (o.a. via leerlingvragenlijsten).

6. Politie en Halt

- De wijkagent is bekend in school en komt soms langs voor preventieve gesprekken of signalering.
- Via **Halt** worden gastlessen verzorgd in de bovenbouw over normen en grenzen, groepsdruk, wetgeving en sociale veiligheid (zoals bij pesten of online gedrag).

7. Samenwerkingsverband PPO Rotterdam

- De school werkt met een **schoolcontactpersoon (SCP)** binnen het samenwerkingsverband voor Passend Onderwijs.
- Dit verband organiseert regionale ondersteuning bij gedragsproblemen en coördineert toegang tot externe specialisten (bijv. gedragsdeskundigen of GGZ).

Gezamenlijke afspraken / convenanten:

- PCB De Parel valt onder **PCBO Rotterdam**, dat als bestuur afspraken heeft met de gemeente en PPO Rotterdam over veiligheid, jeugdhulp en zorgstructuren.
- Er zijn **afspraken over meldcode, overdracht, leerlingdossiers en verwijzingen** die regionaal zijn afgestemd.
- De inzet van externe partijen zoals SMW, handhaving en jeugdhulp is afgestemd in het **zorgoverleg** en waar nodig vastgelegd in trajectverslagen of hulpplannen.

Kortom, de school staat er niet alleen voor, maar maakt gebruik van een netwerk van professionele partners waarmee actief, preventief én bij zorg gehandeld wordt.

Pedagogisch handelen

Pedagogisch vakmanschap

Pedagogisch vakmanschap

Bij PCB De Parel is het **positief pedagogisch handelen** stevig verankerd in de dagelijkse praktijk. De school handelt vanuit haar christelijke identiteit, met als kern dat ieder kind een unieke “parel” is – waardevol, geliefd en met potentieel. Die visie vormt de basis voor hoe leerkrachten met kinderen, ouders en elkaar omgaan.

De school sluit hierbij aan op de **zeven pedagogische wegwijzers** uit de inspiratiebox en het principe van **pedagogisch vakmanschap**:

Uitgangspunten van positief pedagogisch handelen (gebaseerd op de zeven wegwijzers):

1. Relatie: Elk kind voelt zich gezien en erkend

→ Leerkrachten investeren bewust in de relatie met leerlingen via mentorgesprekken, complimenten, check-ins en persoonlijke aandacht.

2. Vertrouwen: Kinderen mogen fouten maken

→ Vanuit het geloof in groei wordt gedrag benaderd als leerkans. Reflectie na incidenten (ipv alleen straf) is de norm.

3. Veiligheid: Er is een duidelijke, warme structuur

→ Via groepsmissies, routines, duidelijke gedragsverwachtingen en de Kwink-methode ontstaat rust en voorspelbaarheid.

4. Eigenaarschap: Kinderen doen ertoe en dragen bij

→ Rapportpresentaties, leerlingenraad en klassenregels stimuleren eigenaarschap over leren én gedrag.

5. Samenleven: We oefenen elke dag in samen mens zijn

→ Leerkrachten werken aan inclusie, sociale vaardigheden en moreel redeneren via SEL-lessen, thema's als pesten, diversiteit en burgerschap.

6. **Zin geven: Wat we doen, doet ertoe**

→ Vanuit christelijke waarden wordt betekenis gegeven aan gedrag, groepsgevoel en maatschappelijke betrokkenheid (bijv. kerstzingen in verzorgingshuis).

7. **Wereldgerichtheid: Voorbereiden op het echte leven**

→ De school verbindt onderwijs met de wijk, stages (JINC), mediawijsheid, vooroordelenbestrijding en democratische opvoeding.

Pedagogisch vakmanschap en de eigenheid van de leraar

- De school erkent dat **elke leraar een eigen stijl** heeft in pedagogisch handelen. Binnen de duidelijke kaders (zoals Kwink, groepsmissies en gedragsprotocollen) is er ruimte voor eigen accenten.
- Door **gezamenlijke analyses (SCOL, groepsbesprekingen, observaties)** en het bespreken van praktijkdilemma's groeit er een gedeeld handelingsrepertoire.
- Pedagogisch vakmanschap wordt gevoed via studiemomenten, collegiale consultatie en reflectie op gedragssituaties ("wat maakt dat ik zo reageerde?").

Bewustwording van aannames en vooroordelen

- In een diverse wijk als Beverwaard werkt het team actief aan het herkennen en doorbreken van (vaak onbewuste) aannames, zoals:
  - dat bepaald gedrag 'brutaal' is, terwijl het voortkomt uit culturele communicatieverschillen,
  - of dat ouders weinig betrokken zijn, terwijl ze door werktijden minder zichtbaar zijn.
- Thema's als **beeldvorming, inclusie en gelijkwaardigheid** zijn onderwerp van teamscholing, reflectie en oudercommunicatie.

Aansluiting op visie, kernwaarden en doelgroep

De uitgangspunten sluiten direct aan op:

- de kernwaarden van de school: **vertrouwen, verbondenheid, respect;**
- de doelgroep: kinderen uit een **diverse, soms kwetsbare** wijk met behoefte aan structuur, aandacht en kansen;

- de visie: “*Samen sterk: voor nu én een glansrijk later*” – met nadruk op gedeelde verantwoordelijkheid, ontwikkeling en maatschappelijke voorbereiding.

Samengevat: positief pedagogisch handelen op PCB De Parel is meer dan een methode. Het is een gedeelde grondhouding, ingebed in de identiteit, afgestemd op de wijk, en gedragen door het team — met ruimte voor verschil, maar duidelijkheid in richting.

Team

Afspraken in het team over het pedagogisch handelen

Binnen PCB De Parel wordt ernaar gestreefd om een **eenduidige pedagogische basis** te hanteren in het hele team, terwijl er tegelijk ruimte blijft voor de **persoonlijke stijl van de leraar**. Die balans tussen consistentie en eigenheid is cruciaal om een veilig en voorspelbaar schoolklimaat te creëren, waarin leerlingen weten waar ze aan toe zijn — ongeacht in welke klas of bij welke leraar ze zijn.

Eenduidigheid in pedagogisch handelen: wat verwachten we van elkaar?

- Er is **structurele afstemming** over:
  - het gebruik van de methode *Kwink* (voor SEL),
  - de *groepsmissie* (gezamenlijk opgesteld en gedragen door leerlingen),
  - gedragsregels en routines (schoolbreed herkenbaar),
  - omgaan met incidenten en herstelgericht handelen.
- Alle leerkrachten handelen volgens het **gedragsprotocol** en volgen de **stop-loop-praat-methode** bij conflicten.
- De verwachting is dat elke leerkracht **positieve relaties opbouwt**, investeert in welbevinden en actief werkt aan groepsvorming (bijv. gouden/zilveren/bronzen weken).

Ruimte voor gezamenlijke reflectie en aanspreekcultuur

- Er is een cultuur van **samen leren en professionele dialoog**. Reflectie op pedagogisch handelen gebeurt op meerdere manieren:
  - Tijdens **analysegesprekken** met IB'er of LC'er op basis van SCOL/MSV-data;
  - In **kernoverleggen**, waarin gedragssignalen, aanpak en teamdilemma's gedeeld worden;
  - Via **interviews, casusbesprekingen of collegiale consultatie**, soms met gedragsspecialist of SMW.
- Aanspreken is iets dat actief wordt geoefend:
  - Er zijn **afspraken over feedback geven**: het gebeurt vanuit gelijkwaardigheid, veiligheid en het gezamenlijke doel om beter te worden voor de leerlingen.
  - Fouten maken mag: gedrag wordt gezien als leerstof — bij leerlingen én bij professionals.

Borging in beleid en praktijk

- De gezamenlijke pedagogische visie is vastgelegd in het schoolplan, het gedragsprotocol en het burgerschapsbeleid.
- Nieuwe teamleden worden hierin meegenomen via **inwerkprogramma's** en coaching.
- De directie stimuleert teamreflectie en bewaakt het gedeelde kader, maar **vertrouwen en eigenaarschap liggen bij het team zelf**.

Kortom: op PCB De Parel is er afgesproken duidelijkheid over het *wat en waarom* van pedagogisch handelen, met ruimte voor *hoe*. Binnen een gedeeld kompas is er ruimte voor verschil, zolang het bijdraagt aan veiligheid, duidelijkheid en verbondenheid voor leerlingen.

Ouders

Afstemming van de pedagogische taak met ouders

We informeren ouders op heldere wijze wat de regels en afspraken zijn op school en dit staat vermeld in de schoolgids. We informeren ouders via een nieuwsbrief/ouderapp over de bijzonderheden op school.

Als school verwachten we dat ouders betrokken zijn bij de ontwikkeling van hun kind op school.

We verwachten dat ouders ons op de hoogte houden van hoe het met het kind gaat en dat zij alle belangrijke informatie met ons delen. Ook het op tijd op school zijn en het deelnemen aan de gesprekken met betrekking tot de leer- en gedragsontwikkeling van hun kind wordt verwacht van de ouder. Dit staat beschreven in de schoolgids en deze verwachtingen worden besproken tijdens de inschrijving van het kind op school.

Binnen PCB De Parel is er een duidelijke en wederkerige verdeling van verantwoordelijkheden tussen school en ouders, met als uitgangspunt: **samen verantwoordelijk voor de ontwikkeling, veiligheid en het welzijn van het kind**. Die samenwerking wordt bewust en concreet vormgegeven, zowel in de dagelijkse praktijk als in beleid.

Verantwoordelijkheden van de school

De school is verantwoordelijk voor:

- **Een veilig, gestructureerd en positief leerklimaat** tijdens schooltijd.
- **Onderwijs, begeleiding en zorg** die past bij de behoeften van het kind.
- **Signalering en opvolging** van sociale of emotionele zorgen.
- **Transparante communicatie** over ontwikkeling, gedrag, verwachtingen en zorgen.
- **Opvang en toezicht** tijdens schooluren en bij buitenschoolse activiteiten waarvoor de school verantwoordelijk is.

Verantwoordelijkheden van ouders

Van ouders wordt verwacht dat zij:

- **Ondersteunen van schoolregels** en gedragscultuur thuis bevestigen.
- **Zorg dragen voor een goed dagritme**, tijdige aanwezigheid en rust thuis.
- **Contact opnemen bij zorgen** of belangrijke gebeurtenissen die het kind beïnvloeden.
- **Actief betrokken zijn** bij het leerproces: gesprekken bijwonen, rapportbesprekingen volgen, meedenken en meedoen bij projecten of uitjes.
- **Zorg dragen voor gedrag en veiligheid voor en na schooltijd**, tenzij expliciet anders afgesproken (bijv. overblijf, sportactiviteit).

Afstemming tussen school en ouders

De afstemming vindt plaats via:

- **Kennismakingsgesprekken** aan het begin van het schooljaar.
- **Rapport- en kindgesprekken**, waarbij in groep 5-7 de leerling zelf presenteert.
- **Informele contactmomenten**, zoals bij het ophalen of via de schoolapp.
- **Thema-avonden**, bijv. over sociale media, pesten of opvoeding.
- **Vrijwillige ouderinzet**: bij vieringen, sportdagen, lezen, schoolreisjes, ouderraad, of klassenactiviteiten.
- **De Medezeggenschapsraad (MR)** waarin ouders beleidsmatig kunnen meedenken en meebeslissen.

☒☒ Grenzen en duidelijkheid

- De school is duidelijk over waar de **verantwoordelijkheid van ouders start en eindigt**, bijv.:
  - Voor schooltijd zijn ouders verantwoordelijk voor gedrag op het plein of bij de ingang.
  - Tijdens schoolreisjes of uitstapjes gelden de regels van de school, ook als ouders meegaan als begeleider.
  - Bij incidenten wordt van ouders verwacht dat zij samenwerken aan oplossingen, niet alleen de school verantwoordelijk stellen.

Samengevat: PCB De Parel werkt vanuit de visie dat opvoeding en onderwijs hand in hand gaan. Door heldere verwachtingen, wederzijds respect en structurele afstemming ontstaat een sterk partnerschap waarin kinderen optimaal kunnen groeien.

Preventie

Leerlingen

Activiteiten

Binnen de school zijn er afspraken gemaakt die geborgd zijn in kwaliteitsdocumenten: **bv. gedragsprotocol en een burgerschapsplan**. Hierin staat beschreven met welke routines en regels we werken en welke gedragsverwachtingen we hebben van leerlingen en professionals om positief gedrag te bevorderen. Bij de start van het schooljaar wordt dit in de teamvergadering onder de aandacht gebracht en in de eerste schoolweken staat dit gedurende de gouden weken centraal voor de leerlingen.

De anti-pestcoördinator maakt bij de start van het schooljaar een ronde langs alle groepen zodat alle leerlingen weten bij wie ze terecht kunnen.

PCB De Parel integreert het bevorderen van positief gedrag en het tegengaan van onveilig gedrag structureel in haar curriculum en schoolcultuur, met aandacht voor burgerschapsvorming, sociale veiligheid, pesten, seksuele vorming en inclusie. De aanpak is breed en samenhangend, met zowel preventieve als curatieve maatregelen.

1. Positief gedrag bevorderen Preventieve activiteiten en programma's:

- **Kwink (SEL-methode):** In alle groepen (1-8) wordt wekelijks gewerkt aan sociaal-emotionele vaardigheden via Kwink. Dit draagt bij aan het herkennen van grenzen, empathie, samenwerking, en assertiviteit.
- **Gouden weken:** Begin van het schooljaar is gericht op groepsvorming en het formuleren van een groepsmissie met de leerlingen. Deze missie wordt ondertekend en vormt een referentiepunt voor gedrag door het jaar heen.
- **Burgerschapsvorming:** Burgerschap is verweven in het dagelijks lesgeven, met expliciete aandacht in godsdienstlessen en maatschappelijke themaweken zoals de Week van het Geld, de Week tegen Pesten, en de Week van de Lentekriebels (seksuele vorming).
- **Leerlingenraad:** Leerlingen denken en beslissen mee, waarmee participatie en verantwoordelijkheid

worden bevorderd.

2. Onveilig gedrag tegengaan

Structuur en aanpak:

- **Gedragsprotocol (schoolbreed):** Duidelijke schoolregels, curatieve maatregelen, en een stappenplan per type gedragsincident. Hiermee wordt uniform gereageerd op gedragscategorieën, van incidenten tot ernstige misdrijvingen zoals pesten en discriminatie.
- **Time-out en herstelaanpak:** Leerlingen worden geholpen te reflecteren op gedrag met gesprekken, herstelacties en opdrachten. Gedrag wordt aangepakt, niet de persoon.
- **Anti-pestprotocol:** Gericht op het voorkomen, signaleren en stoppen van pestgedrag, met specifieke stappen voor interventie.
- **Sociale veiligheid monitoren:** Via de SCOL en MSV wordt tweemaal per jaar de sociale veiligheid gemeten in de groepen 6–8. De uitkomsten worden geanalyseerd en leiden tot gerichte acties.
- **Ouderbetrokkenheid:** Ouders worden nauw betrokken bij gedragsondersteuning, onder andere via rapportgesprekken en voorlichtingsmomenten over sociale media en weerbaarheid.

3. Seksuele vorming en inclusie

- **Week van de Lentekriebels:** Jaarlijks programma rond relationele en seksuele vorming, passend bij de leeftijd en cultuur van de leerlingen.
- **Diversiteit en wereldgodsdiensten:** Leerlingen leren respectvol omgaan met verschillen, o.a. via lessen over religie en culturele achtergronden. Hiermee wordt bijgedragen aan een inclusieve houding.

PCB De Parel wil hiermee een veilige, inclusieve en positieve leeromgeving creëren waar leerlingen zichzelf mogen zijn én leren om verantwoord samen te leven in een diverse samenleving.

Documenten

[Burgerschapsplan](#)

[Gedragsprotocol](#)

Ondersteuningsmogelijkheden

PCB De Parel biedt op meerdere niveaus ondersteuning aan leerlingen wanneer er sprake is van problemen of onveiligheid, zowel op school als daarbuiten (bijvoorbeeld thuis of in de vrije tijd). Deze ondersteuning is gebaseerd op een veilige, open schoolcultuur en duidelijke structuren, zoals beschreven in het gedragsprotocol, de schoolgids en het burgerschapsbeleid.

1. Ondersteuning bij problemen of onveiligheid

Op school:

- **Gesprekken met de leerkracht:** De eerste opvang en signalering ligt bij de groepsleerkracht. Leerkrachten zijn getraind in sociaal-emotioneel leren (SEL) en het aangaan van kindgesprekken.
- **Intern Begeleider (IB'er):** Bij structurele of ernstige problemen wordt de IB'er betrokken om samen met de leerkracht en ouders een plan van aanpak op te stellen.
- **Gedragspecialist / gedragsteam:** De school beschikt over expertise om gerichte interventies te doen bij sociaal-emotionele of gedragsproblematiek.
- **Schoolmaatschappelijk werk (SMW):** Mevrouw Wendy Kradolfer is als SMW'er beschikbaar als vertrouwenspersoon voor leerlingen. Zij is laagdrempelig benaderbaar, ook bij problemen thuis of in de vrije tijd.

Buiten school:

- **Verwijzing naar externe hulpverlening:** Als problemen complexer zijn (bijvoorbeeld huiselijk geweld, verwaarlozing, psychische problematiek), kan de school schakelen met Jeugdteams, Veilig Thuis of andere wijkpartners zoals SOL Beverwaard en het Huis van de Wijk.
- **Samenwerking met ouders:** Ouders worden zoveel mogelijk betrokken, tenzij dit onveilig is voor het kind. Er is ruimte voor individuele ondersteuning op maat.

2. Hoe leerlingen geïnformeerd worden over deze ondersteuning

- **Uitleg aan het begin van het schooljaar:** Tijdens de 'Gouden Weken' worden groepsafspraken besproken, inclusief de rol van vertrouwenspersonen en hoe hulp gezocht kan worden.
- **Gebruik van de Kwink-lessen:** In deze SEL-lessen wordt expliciet aandacht besteed aan gevoelens, hulp vragen, grenzen aangeven en weten bij wie je terecht kunt.

- **Zichtbaarheid van vertrouwenspersoon:** De vertrouwenspersoon wordt elk jaar voorgesteld in de klas.
- **Leerling-SCOL en MSV-monitor:** Leerlingen reflecteren twee keer per jaar op hun gevoel van veiligheid. Dit biedt ruimte om problemen te signaleren die anders verborgen zouden blijven.
- **Leerlingenraad:** Kinderen leren dat hun stem telt. De leerlingenraad fungeert ook als brug naar het team voor algemene zorgen of signalen.

PCB De Parel streeft ernaar dat elk kind weet: *“Ik hoor erbij, ik mag hulp vragen, en ik word gehoord.”*

Personeel

Deskundigheidsbevordering

Het faciliteren en stimuleren van scholing en training van personeel op het bevorderen van een positief pedagogisch klimaat en sociale veiligheid is een jaarlijks onderdeel van de professionaliseringsagenda op onze school. Er wordt ingezet op training met het gehele team en ook op de individuele training van medewerkers in de specifieke rollen en taken.

Op bestuursniveau wordt het leren van elkaar gefaciliteerd in het IB-netwerk of netwerken van adjuncten en directeuren.

PCB De Parel erkent het belang van deskundigheid op het gebied van pedagogisch klimaat, sociale veiligheid en het omgaan met grensoverschrijdend gedrag. De schoolleiding en het schoolbestuur faciliteren dit op meerdere manieren, zowel door scholing als door structurele reflectie- en overlegmomenten.

1. **Gerichte scholing en training** Voor onderwijspersoneel en ondersteunend personeel:

- **Training in sociaal-emotioneel leren (SEL):** Leerkrachten en onderwijsassistenten worden geschoold in het werken met de methode *Kwink*, gericht op sociale vaardigheden, groepsdynamiek en preventie van grensoverschrijdend gedrag.
- **Training rondom groepsvorming (‘Gouden weken’):** Aan het begin van elk schooljaar vindt er een gezamenlijke aanpak plaats waarbij teamleden getraind worden om groepsprocessen actief te begeleiden en positief gedrag te stimuleren.
- **Opleidingen via PCBO:** Het bestuur (PCBO) biedt centrale studiedagen en nascholingsmogelijkheden aan gericht op veiligheid, inclusie en pedagogisch handelen, passend bij het hersteltraject burgerschapsonderwijs dat eerder is ingezet.

- **Training in herstelgericht werken:** Teamleden leren hoe ze op constructieve wijze conflicten begeleiden, met nadruk op herstel, dialoog en eigenaarschap van gedrag.

2. Reflectie en professionele dialoog

Interne overlegstructuren:

- **Teamvergaderingen met pedagogische focus:** Regelmatig is er ruimte binnen teamoverleggen voor het delen van casussen, reflectie op groepsdynamiek, en het bespreken van gedragsuitdagingen.
- **Analysegesprekken na SCOL/MSV-metingen:** Leerkrachten voeren samen met de LC'er sociaal-emotioneel en de IB'er gesprekken waarin pedagogisch handelen en sociaal klimaat worden geëvalueerd.
- **Gebruik van leerlingdata in reflectie:** Door te analyseren waarom sociale veiligheidsgevoelens bij leerlingen soms lager zijn dan de beleving van teamleden, ontstaat een gezamenlijke leerhouding gericht op verbetering van het schoolklimaat.
- **Gebruik van “strategieën voor de leerkracht” (bijlage):** Deze handreiking ondersteunt personeel bij pedagogische keuzes, gedragsaanpak en het bouwen aan relatie en vertrouwen.

3. Schoolbrede borging

- **Gedragscoördinator of LC'er sociaal-emotioneel:** Deze persoon bewaakt continuïteit in training, coördineert het deugdenrooster, en ondersteunt collega's in complexe situaties.
- **Beleid als levend document:** Het gedragsprotocol en het burgerschapsplan worden regelmatig geëvalueerd en bijgesteld op basis van praktijkervaringen en teamreflectie.

PCB De Parel stimuleert zo een lerende schoolcultuur waarin pedagogisch vakmanschap voortdurend wordt ontwikkeld en gedeeld – met als doel: elke leerling een veilige, warme en rechtvaardige leeromgeving bieden.

Signaleren

Signaleren

Signaleren

De leerkrachten observeren dagelijks door te letten op het gedrag van alle leerlingen in de groep. In de cyclisch geplande groepsbesprekingen worden signalen van onveiligheid bij leerlingen besproken worden. Bij dringende zaken kan de leerkracht hiervoor dagelijks terecht bij de de intern begeleider/aandachtsfunctionaris of antipestcoördinator. Zij schalen desgewenst op naar schoolmaatschappelijk werk en de directie van de school.

De directie is verantwoordelijk om signalen van onveiligheid tijdig op te vangen bij medewerkers. Hiervoor is het van belang dat er gewerkt wordt aan een professionele schoolcultuur waar alle zaken bespreekbaar zijn en waar iedereen zich gezien en gewaardeerd voelt. Iedere medewerker wordt gestimuleerd om gevoelens van onveiligheid tijdig bespreekbaar te maken.

Meldcode (bij huiselijk geweld en kindermishandeling)

De wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling verplicht onderwijspersoneel om een vijfstappenplan te gebruiken als ze het vermoeden hebben van kindermishandeling en/of huiselijk geweld. Het protocol (stappenplan) van PCBO is toegevoegd als document onder radar 'voorwaarden scheppen'.

Meldplicht (bij seksueel misbruik in het onderwijs)

De wet bestrijding seksueel misbruik en seksuele intimidatie in het onderwijs wordt ook wel de Meld-, overleg- aangifteplicht genoemd. Deze wet verplicht alle medewerkers die het vermoeden hebben van, of informatie krijgen over, een mogelijk zedendelict door een medewerker van de school jegens een minderjarige leerling onmiddellijk door te geven aan het bevoegd gezag. Het protocol (stappenplan) van PCBO is toegevoegd als document bij radar 'voorwaarden scheppen'.

Bij PCB De Parel is het opvangen en adequaat handelen bij signalen van onveiligheid of onveiligheidsgevoelens een integraal onderdeel van het schoolklimaat. De school zorgt er actief voor dat **alle medewerkers** – van leerkrachten tot onderwijsondersteunend personeel – goed toegerust zijn om deze signalen te herkennen en erop te reageren, ondanks eventuele belemmeringen.

1. **Structuren voor signalering en handelen** Preventieve afspraken en richtlijnen:

- **Gedragprotocol met stappenplan:** Alle medewerkers hebben toegang tot het gedragsprotocol waarin helder is vastgelegd hoe om te gaan met signalen van grensoverschrijdend gedrag en onveiligheid – van observatie tot dossiervorming en opvolging.
- **Concrete definities en herkenningstermen:** Het protocol bevat duidelijke uitleg van begrippen als agressie, discriminatie, intimidatie en ‘aantasting sociale veiligheid’. Dit bevordert een gezamenlijke taal en herkenning.
- **Herstelgericht handelen en kindgesprekken:** Medewerkers worden gestimuleerd om structureel kindgesprekken te voeren waarin gevoelens bespreekbaar zijn en gedrag in context wordt gezien. Er is expliciet aandacht voor onderliggende emoties.

2. Toerusting van personeel Praktisch en organisatorisch:

- **Trainingen in SEL en groepsdynamiek:** Via de SEL-methode *Kwink* leren medewerkers hoe ze signalen van onveiligheid herkennen (zoals teruggetrokken gedrag, conflicten, pesten) en hoe hier preventief en responsief op te handelen.
- **Analysegesprekken met IB en LC'ers:** Na afname van SCOL en MSV voeren IB'ers of gedragspecialisten gesprekken met leerkrachten over opvallende signalen. Daarbij wordt besproken hoe hiermee om te gaan, ook als het lastig of emotioneel is.

Emotionele belemmeringen:

- **Collegiale consultatie en ondersteuning:** Teamleden worden actief gestimuleerd om situaties te delen en elkaar te ondersteunen via overleggen of informele intervisie. Er is ruimte om handelingsverlegenheid te bespreken zonder oordeel.
- **Aparte rol van vertrouwenspersoon:** Voor zowel leerlingen als collega's is er een duidelijk aanspreekpunt in de persoon van SMW'er Wendy Kradolfer. Ook collega's kunnen haar benaderen bij gevoelige of complexe signalen.

3. Borging en communicatie

- **Schoolregels en -waarden zijn zichtbaar en besproken:** In elke klas én in gezamenlijke ruimtes hangen de schoolregels en groepsmissies zichtbaar, wat bijdraagt aan herkenning van wat (on)veilig voelt.
- **Signalering onderdeel van dagelijkse routine:** De schoolcultuur maakt het normaal dat medewerkers alert zijn op subtiele signalen van onveiligheid (bv. afname welbevinden, gedragsverandering). Hierbij worden ook observaties tijdens pauzes en overblijfmomenten meegenomen.

PCB De Parel zorgt ervoor dat signalen van onveiligheid niet alleen worden herkend, maar ook besproken en opgevolgd – binnen een cultuur van openheid, vertrouwen en samenwerking. Praktische belemmeringen worden ondervangen door duidelijke kaders en handelingsrichtlijnen; emotionele belemmeringen worden ondervangen door collegiale steun, reflectie en structurele begeleiding.

Handelen

Acuut

Het investeren in een positieve schoolcultuur met heldere gedragsregels is van belang om preventief te kunnen werken. Jaarlijks wordt hier ruime aandacht aan besteed in teamoverleg en tijdens studiedagen.

Bij grensoverschrijdend gedrag zijn er afspraken (gedragsprotocol) op de school over de stappen die worden doorlopen. De afspraken op de school sluiten aan op het protocol schorsen en verwijderen van het schoolbestuur PCBO.

Bij PCB De Parel wordt er actief en structureel gewerkt aan het bekendmaken, naleven en doorleven van de protocollen rondom grensoverschrijdend gedrag. Tegelijkertijd investeert de school in een professionele cultuur van **veiligheid, vertrouwen en gedeelde verantwoordelijkheid**, waarin medewerkers zich competent én gesteund voelen.

1. **Bekendheid met en naleving van protocollen** Toegankelijkheid en communicatie:

- **Protocollen zijn praktisch en zichtbaar:** Het gedragsprotocol is helder opgesteld en bevat concrete voorbeelden, stappenplannen en bijlagen (zoals time-outprocedure, schrijfpdrachten, en herstelaanpak). Deze zijn fysiek beschikbaar in de klassenmap en digitaal opvraagbaar.
- **Introductie bij start schooljaar en personeel:** Aan het begin van elk schooljaar worden gedragsverwachtingen en procedures besproken in het team. Nieuwe medewerkers worden hierin expliciet meegenomen, o.a. tijdens studiedagen.
- **Verankering in dagelijks handelen:** Protocollen zijn verweven in dagelijkse routines, zoals bij het opstellen van groepsmissies, in kindgesprekken en bij incidentbesprekingen. Dit maakt naleving vanzelfsprekender en minder bureaucratisch.

2. **Vertrouwen in eigen en gezamenlijk handelen** Investeren in professionele cultuur:

- **Reflectie en feedback zijn onderdeel van overlegstructuur:** In teamvergaderingen, bouwmomenten

en leerlingbesprekingen wordt ruimte gemaakt voor reflectie op pedagogisch handelen en het omgaan met grensoverschrijdend gedrag. Er is aandacht voor eigen keuzes én die van collega's.

- **Maatwerk en herstel centraal:** Het protocol maakt ruimte voor contextgevoelig handelen, met duidelijke richtlijnen én professionele autonomie. Medewerkers worden ondersteund in het maken van afwegingen en het voeren van herstelgesprekken, wat vertrouwen versterkt.
- **Collegiale consultatie en open cultuur:** Leerkrachten kunnen altijd sparren met collega's, gedragspecialisten, de IB'er of LC'er sociaal-emotioneel. Fouten of twijfels mogen besproken worden. Dat voorkomt handelingsverlegenheid en versterkt de onderlinge betrouwbaarheid.

Scholing en moreel eigenaarschap:

- **Studiedagen en bijscholing** richten zich op thema's als sociaal-emotioneel leren, groepsdynamiek, en herstelgericht werken. Door gezamenlijk te leren groeit het team in gedeelde overtuigingen en vertrouwen in elkaars professionaliteit.
- **Besef van voorbeeldfunctie:** Teamleden zijn zich bewust van hun rol als cultuurdrager: ze geven zelf het goede voorbeeld in omgang, taal en grenzen. Vertrouwen komt voort uit transparant en voorspelbaar handelen.

Conclusie

PCB De Parel borgt de naleving van protocollen door:

- concrete richtlijnen,
- structurele bespreking in het team,
- ruimte voor professionele autonomie,
- en een open cultuur waarin fouten bespreekbaar zijn.

Tegelijkertijd investeert de school in collegiale verbondenheid, pedagogische reflectie en gedeeld eigenaarschap — de bouwstenen voor duurzaam vertrouwen in het eigen én elkaars handelen.

Nazorg

Na een incident is het van belang dat de sociale veiligheid in de school wordt hersteld.

De directie ziet toe op afspraken die nodig zijn in het kader van nazorg op groeps- en individueel niveau van alle betrokkenen. De afspraken omtrent de afwikkeling van het incident en de nazorg worden gemaakt door de directeur van onze school met de betrokken medewerkers vanuit het schoolteam.

Bij ernstige incidenten wordt nazorg geboden worden vanuit het bestuursbureau door in een reflectiegesprek na te gaan wat er nodig is. Zie de noodprocedure (veiligheidsbeleid PCBO) p.10.

Na een incident zet PCB De Parel in op een **zorgvuldige, herstelgerichte aanpak** die niet alleen het incident zelf adresseert, maar ook het vertrouwen, de relaties en de sociale veiligheid binnen de school herstelt. Dit gebeurt in drie fasen: **opvang, nazorg en herstelgericht investeren**.

1. Goede opvang van betrokkenen

Direct na een incident:

- **Gesprek met betrokken leerling(en):** De leerkracht voert direct een gesprek op kindniveau. Hierbij wordt gekeken naar wat er is gebeurd, wat het effect was en hoe dit voor de betrokkenen was.
- **Scheidingsmaatregel (time-out):** Als het nodig is, wordt een leerling tijdelijk uit de groep gehaald om te kalmeren en te reflecteren. De tijdsduur is aangepast aan de leeftijd (bijv. 10 minuten voor een 10-jarige), met duidelijke communicatie en begeleid werk.
- **Ouders worden betrokken:** Ouders worden snel op de hoogte gebracht, zeker als het gaat om ernstig of herhaald grensoverschrijdend gedrag. Transparantie en samenwerking zijn hier essentieel.

2. Nazorg en monitoring:

Zorg voor alle betrokkenen:

- **Herstelgesprekken:** De school voert gestructureerde herstelgesprekken met zowel slachtoffer(s) als dader(s), liefst ook samen indien mogelijk. Hierbij staat herstel van vertrouwen en verantwoordelijkheid nemen centraal.
- **Rol IB'er en gedragsspecialist:** Bij ernstigere incidenten zijn IB'ers of gedragsspecialisten betrokken om de leerkracht te ondersteunen in vervolgstappen, observaties en eventueel een plan van aanpak op te stellen.
- **Verslaglegging en opvolging:** Incidenten worden vastgelegd in het leerlingvolgsysteem (Esis – journaal) en opgevolgd in het team. Er is sprake van dossiervorming en, waar nodig, structurele ondersteuning.

3. Herstel van sociale veiligheid en schoolklimaat

Groepsgericht werken aan herstel:

- **Bespreking groepsmissie:** Na een incident wordt in de klas teruggegrepen op de groepsmissie: “Wat hadden we samen afgesproken? Wat kunnen we herstellen?” Dit helpt bij het hervinden van gedeelde normen.
- **Kwink-lessen en deugd van de week:** Er wordt bewust gekozen voor lessen of thema’s die aansluiten bij het incident, bijvoorbeeld respect, grenzen of hulp vragen. Deze sluiten aan bij SEL-doelen en bieden ruimte voor dialoog.
- **Groepsvormende activiteiten:** Als het groepsproces verstoord is, worden er bewust activiteiten ingepland om de verbinding en samenwerking te herstellen, zoals oefeningen uit de ‘Gouden weken’-aanpak.

Cultureel en structureel:

- **Herstel = leermoment:** De school gelooft dat fouten leermomenten zijn. Leerlingen worden actief geholpen om verantwoordelijkheid te nemen én zich opnieuw te verbinden met de groep.
- **Reflectie in het team:** Na ingrijpende incidenten is er ruimte voor teamreflectie: hoe hebben wij gehandeld? Wat kunnen we verbeteren? Zo leren teamleden van en met elkaar en blijft het pedagogisch handelen scherp.

Samengevat

PCB De Parel investeert in:

- ☒ snelle en zorgvuldige opvang,
- ☒ duidelijke nazorg en opvolging,
- ☒ herstel van relaties en groepsdynamiek,
- ☒ én een cultuur waarin leren van incidenten centraal staat.

Evalueren

Evalueren

Onderdeel van het beleid is dat er evaluatie plaatsvindt na een incident op schoolniveau.

Bij ernstige incidenten/calamiteiten treedt de noodprocedure PCBO in werking en wordt er gemeld bij de bestuurssecretaris PCBO.

Er vindt jaarlijkse een analyse en evaluatie plaats van de incidenten om acties te genereren en protocollen aan te passen op school- en bestuursniveau.

Er wordt een jaarverslag gemaakt door de externe vertrouwenspersoon. De data wordt door de gebruikt voor inzichten en consequenties voor beleid.

Evaluatie en verduurzaming van incidenten – PCB De Parel

Wanneer er op school een incident plaatsvindt op het gebied van sociale veiligheid (zoals pesten, agressie, discriminatie of grensoverschrijdend gedrag), grijpen we dit aan als leermoment – voor de leerling, het team en de organisatie. We doen dat op een gestructureerde manier, waarbij reflectie, aanpassing van beleid en versterking van het pedagogisch handelen centraal staan.

Stap 1: Incident evalueren – individueel én teamniveau

Wat doen we?

- Na elk ernstig incident vindt een nabespreking plaats tussen leerkracht, IB'er (of LC sociaal-emotioneel) en indien nodig directie.

- We gebruiken een vast reflectieformulier waarin we kijken naar:
  - Wat is er precies gebeurd?

  - Hoe is er gehandeld?

  - Wat werkte? Wat werkte niet?

  - Wat had voorkomen kunnen worden?

- Betrokken leerling(en) worden betrokken in een herstelgesprek.

- Ouders worden geïnformeerd en – indien passend – betrokken in een driehoeksgesprek.

Evaluatiemomenten:

- Direct na incident (binnen 48 uur).

- Nabespreking in team bij herhaald gedrag of bij complexe casussen.

Stap 2: Lessen borgen en beleid verbeteren

Wat doen we?

- Bevindingen uit incidenten worden besproken in de teamvergadering of bouwoverleg:
  - Is het protocol gevolgd?
  - Waren de reacties pedagogisch passend?
  - Moet het gedragsprotocol worden aangepast of verduidelijkt?
- Structurele patronen uit incidentregistratie worden jaarlijks geanalyseerd:
  - Wordt er vaak op dezelfde plek (bijv. plein, gang) incidentgedrag gemeld?
  - Zijn er bepaalde groepen of leeftijden vaker betrokken?
  - Zijn er opvallende signalen in Monitor Sociale Veiligheid of SCOL?

Acties kunnen zijn:

- Aanpassen van gedragsprotocol.
- Aanpassing van toezichtmomenten (bijv. extra toezicht op fietsenstalling).
- Scholing voor team op gebied van pedagogisch handelen, bijvoorbeeld herstelgericht werken of omgaan met agressie.
- Extra inzet van preventieve activiteiten, zoals groepsvormende spellen, themalessen over grenzen of extra SEL-blokken.

Verduurzaming via monitoring en beleidscyclus

We gebruiken o.a.:

- **Monitor Sociale Veiligheid** (leerlingen groep 6–8): meten veiligheidsbeleving vóór en na acties.
- **Incidentregistratie** (digitaal): signaleren van trends.

- **Jaarverslag vertrouwenspersoon:** terugkerende thema's in meldingen.
- **SCOL-analyse:** ontwikkeling sociaal gedrag over tijd.

Concrete voorbeelden verduurzaming:

- Na meerdere incidenten met fysieke conflicten op het schoolplein → extra speelbegeleiding + nieuwe pleinregels visueel gemaakt.
- Na signalen uit de Monitor over uitsluiting → klasoverstijgend project over 'erbij horen' met inzet leerlingenraad.
- Na herhaald ongepast gedrag in groep 6 → teamtraining in herstelgericht handelen + oudersessie over thuis grenzen bespreken.

Cyclisch leren als team

We leggen geleerde lessen vast in:

- Schooljaarverslag sociale veiligheid.
- Plan van aanpak voor het volgende schooljaar.
- Aangepaste gedragsprotocollen of afsprakenlijsten.

Samenwerken

Samenwerken

De samenwerking met externe partners is georganiseerd in het schoolzorgteam (directie, intern begeleider, schoolmaatschappelijk werker en medewerker wijkteam). In het schoolzorgteam zijn alle verantwoordelijkheden vastgelegd.

Aan onze school is een wijkagent en een leerplichtambtenaar gekoppeld waar we actief een beroep op kunnen doen.

Bij ernstige zorgsignalen kan een melding worden gedaan in SISA. SISA is een signaleringssysteem waar instanties melding maken van betrokkenheid bij een gezin.

Bij zorgen kunnen wij zo nagaan welke instanties al betrokken zijn en hiermee contact leggen.

Bij PCB De Parel is de samenwerking met externe partners zoals politie, jeugdhulp, schoolmaatschappelijk werk (SMW), wijkorganisaties en ouders duidelijk georganiseerd, met oog voor heldere rollen, verantwoordelijkheden en goede afstemming. Dit waarborgt een gecoördineerde aanpak bij signalen van onveiligheid of grensoverschrijdend gedrag.

1. **Duidelijke taakverdeling en verantwoordelijkheden** Binnen de school:

- **De leerkracht** is eerste aanspreekpunt voor signalering en het voeren van eerste gesprekken met leerlingen en ouders.
- **De intern begeleider (IB'er)** en/of gedragsspecialist wordt betrokken bij structurele of ernstige zorgen en coördineert hulp binnen de school.
- **De schoolmaatschappelijk werker (juf Wendy Kradolfer)** is aanspreekpunt voor vertrouwelijke kwesties en schakelt waar nodig met externe zorgpartijen.

2. **Samenwerking met externe partijen** Jeugdhulpverlening / wijkteams:

- De school heeft korte lijnen met **SOL Beverwaard, Huis van de Wijk**, en jeugdhulp. Via deze kanalen worden kinderen (en gezinnen) doorverwezen als er thuis of buitenschools extra zorg nodig is.
- De IB'er of SMW'er is hierbij de formele contactpersoon richting jeugdhulp en voert overleg over welke ondersteuning passend is.

Politie en handhaving:

- Er is structureel contact met **wijkagenten of handhavers**, met name in situaties waar veiligheid in het geding is (bijv. agressie, bedreiging, herhaald grensoverschrijdend gedrag).
- De school schakelt pas na overleg, en altijd met duidelijke informatie over wat gedeeld mag worden (AVG-proof).

Ouders:

- Ouders zijn als eerste opvoeders cruciaal partner. Zij worden standaard betrokken bij gedragsincidenten en bij signalering van zorgen – tenzij dit de veiligheid van het kind in gevaar brengt.
- De rol van ouders is ondersteunend maar ook verantwoordelijk: in gesprekken worden verwachtingen over opvoeding, gedragsaanpak en samenwerking concreet uitgesproken.

3. Structuren voor afstemming en overdracht

- **Dossiervorming (Esis):** Incidenten en gedragsproblematiek worden objectief en beknopt vastgelegd. Dit vormt de basis voor intern overleg en externe overdracht.
- **Analysegesprekken:** De IB'er bespreekt signalen en data (bijv. SCOL-resultaten) met de leerkracht, wat kan leiden tot externe betrokkenheid.
- **Verwijzing via SMW:** De SMW'er overlegt met ouders en voert zelf hulpverleningsgesprekken of verwijst gericht door met heldere afbakening van rollen.

4. Heldere afspraken en vertrouwelijkheid

- **Privacy en toestemming:** De school werkt conform AVG en vraagt waar nodig expliciet oudertoestemming voordat gegevens met derden gedeeld worden (tenzij sprake is van een meldplicht bij ernstige zorgen).
- **Overdrachtsmomenten zijn gepland:** Er zijn vaste overlegmomenten tussen school en externe partijen, bijvoorbeeld met jeugdteam of wijkorganisaties. Taken en verantwoordelijkheden worden hier expliciet gemaakt.

Conclusie

PCB De Parel organiseert samenwerking zó dat:

- ☒ iedereen weet wat zijn/haar rol is,
- ☒ schakelen met partners effectief en zorgvuldig verloopt,
- ☒ en ouders vanaf het begin worden meegenomen (waar mogelijk).

